

|                                                                                                                                  |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>INLEIDING</b>                                                                                                                 | <b>2</b>  |
| <b>TALITHA KUM: GESCHIEDENIS GESCHREVEN<br/>DOOR RELIGIEUZE VROUWEN</b>                                                          | <b>5</b>  |
| <i>Zr. Gabriella Bottani en Stefano Volpicelli</i>                                                                               |           |
| <b>VROUWEN EN HET MILIEU: KANTTEKENINGEN VOOR<br/>EEN “ANDERE” ECONOMIE</b>                                                      | <b>12</b> |
| <i>Prof. Marcella Corsi en Prof. Giulio Guarini</i>                                                                              |           |
| <b>DE SPIRITUALITEIT VAN TALITHA KUM</b>                                                                                         | <b>20</b> |
| <i>Jennifer Reyes Lay en Colleen Jackson, RSC</i>                                                                                |           |
| <b>“IK ZEG JE, STA OP”<br/>EEN BESCHOUWING OVER HET EVANGELIE VAN MARCUS 5, 41</b>                                               | <b>27</b> |
| <i>Elisabeth Green</i>                                                                                                           |           |
| <b>WELKOMSWOORD VAN DE PRESIDENTE VAN DE UISG<br/>TOT DE DEELNEMERS AAN DE EERSTE ALGEMENE<br/>BIJeenKOMST VAN “TALITHA KUM”</b> | <b>30</b> |
| <i>Zr. Jolanta Kafka, RMI</i>                                                                                                    |           |
| <b>WELKOMSWOORD VAN DE COÖRDINATOR “TALITHA KUM”</b>                                                                             | <b>34</b> |
| <i>Zr. Gabriella Bottani, SMC</i>                                                                                                |           |
| <b>TOESPRAAK VAN DE HEILIGE VADER FRANCISCUS</b>                                                                                 | <b>38</b> |
| <b>SLOTVERKLARING<br/>BIJeenKOMST VAN TALITHA KUM</b>                                                                            | <b>41</b> |
| <b>SECRETARIAAT VAN DE UISG</b>                                                                                                  | <b>44</b> |

## **Talitha Kum: 10 jaar !**

*Zr. Gabriella Bottani, SMC*

*Internationaal Coördinator van Talitha Kum*

Dit Bulletin is helemaal gewijd aan Talitha Kum, het wereldnetwerk van het gewijde leven tegen de mensenhandel, dat in 2019 haar tiende stichtingsjaar vierde, bij de Internationale Unie van Algemene Oversten. Vieren betekent dankzeggen, op de eerste plaats aan God, omdat Hij ons trouw al deze jaren heeft begeleid. Dankzeggen aan de vrouwen, de jongeren, die aan de mensenhandel zijn ontsnapt, en ons leven en ons werk op het net hebben getekend; het zijn zij, die ons vragen om moedig en vastbesloten door te gaan op de weg die wij zijn ingeslagen. Dankzeggen aan elke algemene overste, die in Talitha Kum heeft geloofd, en ons heeft gemotiveerd en ondersteund. Tenslotte zeggen wij ook dank aan onze zusters, aan de vrouwelijke en mannelijke leken, en aan de mannelijke religieuzen, die met hun vakkennis, hun passie, hun moed en hun doorzettingsvermogen leven schenken aan de 53 netwerken van Talitha Kum in de wereld, en aan de internationale coördinatie hiervan.

In 2019 werd de viering van het tiende stichtingsjaar opgeluisterd door de volgende gebeurtenissen:

- De presentatie van het nieuwe logo van Talitha Kum op 8 februari 2019. Het logo is in deelnemende vorm getekend, en brengt de identiteit van Talitha Kum tot uitdrukking: een oranje hand met een innerlijke spiraal. Het idee brengt de dynamiek van de ontmoeting van twee handen tot uitdrukking: die van Jezus, die de hand van het meisje pakt. Uit die ontmoeting en uit die aanraking, vloeit de energie van het leven voort. Een beweging die van binnenuit komt, die geneest, en die kracht schenkt: “Onmiddellijk stond het meisje op en liep rond” (Mc. 5, 41-42). De ontmoeting schept een nieuwe synergie die transformeert, en de kracht schenkt om op te staan! De kleur die is gekozen voor de hand, is oranje, de symbolische kleur voor de strijd tegen het geweld dat wordt ondergaan door de vrouw, een zonnekleur, van hoop en leven.
- De fotografische tentoonstelling “Nonnen helen harten”, die werd gelanceerd door Paus Franciscus gedurende de Plenaire Bijeenkomst van de UISG op 10 mei 2019. Deze fotografische tentoonstelling van Lisa Kristine, een wereldberoemde humanitaire fotografe, bestond uit een verzameling foto's

van het werk van de zusters van Talitha Kum in Thailand, Italië, Mexico, Guatemala en de Filipijnen. De tentoonstelling werd ook gepresenteerd bij de Verenigde Naties in New York, gedurende de Werelddag van de Verenigde Naties tegen de mensenhandel (op 30 juli), en in november te Tokio (in Japan) bij gelegenheid van het bezoek van de Heilige Vader. <https://nunshealinghearts.org/>

- De Eerste Algemene Bijeenkomst van Talitha Kum, die werd gehouden van 21 tot 27 september 2019 in Rome, en die 86 gedelegeerden bijeen heeft gebracht, die alle netwerken van Talitha Kum vertegenwoordigden.
- De audiëntie met de Heilige Vader, Paus Franciscus, met de gedelegeerden van de Bijeenkomst, die plaatsvond op 26 september 2019.
- De publicatie van “Talitha Kum 2009-2019”, verzorgd door Peter Lah, SJ, met als uitgever de faculteit sociale wetenschappen van de Pauselijke Gregoriaanse Universiteit. Deze publicatie is het resultaat van het werk, dat door Talitha Kum werd verricht, voor het opzetten en het in werking stellen van een eigen database. De gegevens die werden verzameld en verwerkt, leverden het bewijs voor de consolidatie en de kwantitatieve en kwalitatieve groei, zowel met betrekking tot de vorming van de netwerken van Talitha Kum, als met betrekking tot de geboden diensten.

Op 31 december 2019 verenigt Talitha Kum 53 netwerken, die aanwezig zijn in meer dan 90 landen op alle continenten. Een takenpakket dat groeit, en dat ons tot “voorbodes” maakt van het missionaire handelen van de Kerk tegen de plaag van de mensenhandel, zoals Paus Franciscus het heeft omschreven, toen hij zich richtte tot de gedelegeerden van Talitha Kum:

“Ik feliciteer jullie met het belangrijke werk, dat jullie in dit zo complexe en dramatische kader realiseren. Een werk dat de missie en de samenwerking tussen de instituten verenigt. Jullie hebben gekozen voor het front in deze strijd. De talrijke congregaties die als “voorposten” in deze missietaak van de Kerk tegen de plaag van de mensenhandel werken of hebben gewerkt, verdienen daarom erkenning. En jullie doen dit samen: jullie stellen hiermee een voorbeeld. Het is een voorbeeld voor de hele Kerk, ook voor ons: mannen, priesters, bisschoppen ... Het is een voorbeeld. Ga zo door!”

(Toespraak van de Heilige Vader Franciscus tot de deelnemers aan de Algemene Bijeenkomst van “Talitha Kum”, het internationaal netwerk van het gewijde leven tegen de mensenhandel. 26 september 2019 – integrale tekst in de appendix).

De woorden van Paus Franciscus zijn heel mooi, en zijn tegelijkertijd een oproep tot verantwoordelijkheid. Zij doen het evangelische woord “Talitha Kum” weerklinken, een uitnodiging om verder te gaan, om op te staan, om de inslagen weg te vervolgen, om geloofwaardige getuigen te kunnen zijn van Christus, waarbij wij de Geest van God laten weven met onze levens, en met onze insluitende

en solidaire netwerken. Dit is een missionaire en profetische intuïtie, die heeft geleid tot het ontstaan en tot de groei van Talitha Kum!

De artikelen van dit Bulletin weven diverse fundamentele elementen aan elkaar, om de ervaring van Talitha Kum te kunnen vertellen. Op de eerste plaats haar geschiedenis, die aan het einde van de negentiger jaren van de vorige eeuw aanvangt.

Vervolgens de overdenking van Marcella Corsi en Giulio Guarini, beiden universitaire docenten politieke economie, en leden van *“Minerva” – een denktank over verscheidenheid en ongelijkheid tussen de geslachten*. Hun artikel biedt een verdiepingstraject aan over de oorzaken van de mensenhandel, vanuit het gezichtspunt van de economische wetenschap. Door het leggen van een verband tussen de vrouw en het milieu, stelt het artikel een beschouwing voor van een nieuwe economie, en concludeert met een provocatie over de tweeslachtigheid van de markt, die door vele economische theoretici als een belofte wordt gepresenteerd, die – zoals in het geval van de mensenhandel – een bedreiging wordt.

De twee afsluitende artikelen doen ons binnentreden in het hart van Talitha Kum, omdat deze ons brengen naar de inspiratiebron. De eerste tekst over de spiritualiteit van Talitha Kum, komt voort uit een beschouwing van Jennifer Reyes Lay, de directrice van het netwerk van Talitha Kum in de Verenigde Staten, en van Zr. Colleen Jackson, RSC, van het Australische netwerk van Talitha Kum. De tweede en laatste tekst is van Elizabeth Green, pastor van een Doopgezinde Kerk, en tevens theologe, die ons onderdompelt in de menigte, waarover wordt verteld in hoofdstuk 5 van het Evangelie van Marcus, waar we in vers 41 het woord “Talitha Kum” vinden.

In de appendix van het Bulletin zijn de volgende documenten opgenomen: de openingstoespraken van de Algemene Bijeenkomst van “Talitha Kum, de integrale boodschap van Paus Franciscus, gericht tot de gedelegeerden van de Bijeenkomst, en de Slotverklaring van de gedelegeerden.

Het zijn allemaal documenten die de tiende verjaardag van Talitha Kum hebben gekenmerkt.

# TALITHA KUM: GESCHIEDENIS GESCHREVEN DOOR RELIGIEUZE VROUWEN

Zr. Gabriella Bottani en Stefano Volpicelli

*Zr. Gabriella Bottani, smc (Comboniaanse Missiezusters, die Talitha Kum sinds 2015 internationaal coördineert), en Stefano Volpicelli (sociaal wetenschapper, gespecialiseerd in migratie en mensenhandel, die sinds 2004 met de UISG samenwerkt).*

*Origineel in het Engels*

*“De mensenhandel is een open wond op het lichaam van de hedendaagse maatschappij, een gesel op het lichaam van Christus” (uit de toespraak van Paus Franciscus tot de deelnemers aan de Internationale Conferentie over de bestrijding van de mensenhandel, op 10 april 2014).*

De mensenhandel is een verschrikkelijke misdaad, waarbij miljoenen vrouwen, mannen en kinderen zijn betrokken over de hele wereld, die in ernstige mate worden uitgebuit, en worden omgevormd tot slaven. Dit tragische fenomeen deed zich vrijwel tegelijkertijd gelden in elk deel van de wereld, vanaf de vroege jaren negentig. In Europa, Oost-Azië en het gebied van de Stille Oceaan, wordt het voornamelijk gekenmerkt door seksuele uitbuiting (66%), terwijl in Centraal-Azië de meerderheid van de slachtoffers zijn bestemd voor slavenarbeid. Het aantal mensen, dat hierbij betrokken is, zowel volwassenen als kinderen van beide geslachten, neemt constant toe, alsook de verschillende wijzen van uitbuiting. De doelstellingen van de mensenhandel zijn: seksuele uitbuiting (prostitutie, pornografie, escortservices, cyberseks), gedwongen arbeid (in de landbouw, de veeteelt, de bouw, catering, productie- en visindustrie, en in de dienstensector), huishoudelijke bijstand, gedwongen bedelarij, microcriminaliteit, orgaaninzameling, gedwongen huwelijkssluiting, rekrutering van kindsoldaten en terroristen, illegale adoptie, en commerciële zwangerschap.

Recentelijk, heeft de mensenhandel zich in toenemende mate ingebed in de migratiestromen. De mensenhandel is een echte en perverse uitdrukkingsvorm van het proces van globalisering en commercialisering van alles en iedereen. En het is één van de meest winstgevende illegale businessactiviteiten in de wereld, samen met de drugs- en wapenhandel. Vrouwen en meisjes vormen gezamenlijk 72 % van de mensenhandel. Talitha Kum treedt in de gewelddadige wereld van de uitbuiting en van de mensenhandel door het zaaien van gebaren van verwelkoming, zorg, versterking, insluiting en goedheid.

Het begin van Talitha Kum valt samen met het einde van de negentiger jaren, toen enkele religieuze zusters, die werkten met vrouwen die het slachtoffer waren van geweld of zich bevonden in een situatie van seksuele uitbuiting, en die zich

met name in Europa bevonden, werden geconfronteerd met de pijnlijke en gewelddadige praktijk van de mensenhandel. Zij voelden al snel de omvang en de ingewikkeldheid van wat er gebeurde aan, en startten een dialoog binnen hun eigen congregaties, om aldus méér hulpmiddelen te kunnen verzamelen, maar vooral om hun congregaties bewuster te maken van wat er gebeurde.

De Internationale Unie van Algemene Oversten (UISG), die zich al snel volledig bewust werd van deze opkomende context, vroeg aan de Commissie voor Gerechtigheid en Vrede (JPIC) om enkele initiatieven te ontplooiën om dit groeiende probleem te bestuderen. Eén van de daaraan verbonden bijeenkomsten vond plaats in Rome in 1998, waaraan Zr. Lea Ackermann, MSOLA, deelnam, die zichzelf vanaf 1985 in Kenia had toegewijd aan de bestrijding van de mensenhandel. De Werkgroep voor de Bestrijding van de Mensenhandel (ATWG) van de JPIC-Commissie was het hoofdresultaat van deze bijeenkomst met Zr. Lea.

In 2001 presenteerde de ATWG het fenomeen van de mensenhandel aan de bijna 800 algemene oversten, die toen in Rome bijeen waren voor de Plenaire Bijeenkomst van de UISG. In hun slotverklaring verklaarden de deelnemers van deze Plenaire Bijeenkomst het volgende:

*“Wij, bijna 800 vrouwelijke religieuze leiders van één miljoen leden van Katholieke Religieuze Instituten over de hele wereld, verklaren hierbij in het openbaar, dat wij besloten hebben om op solidaire wijze met elkaar samen te gaan werken binnen onze eigen religieuze gemeenschappen en in de landen waar wij ons bevinden, om op elk niveau het misbruik en de seksuele uitbuiting van vrouwen en kinderen aan te pakken, met bijzondere aandacht voor de vrouwenhandel, die zich heeft omgevormd tot een lucratieve multinationale business”.* (Verklaring van de vrouwelijke religieuze leiders: UISG-Bulletin – speciaal nummer 116)

Deze toewijding, die in 2001 publiekelijk bekend werd gemaakt, werd door de religieuze oversten opnieuw bevestigd in 2004, gedurende hun volgende Plenaire Bijeenkomst van de UISG, waardoor de weg werd geopend voor een grotere intercongregationale samenwerking tussen religieuze congregaties op het gebied van de bestrijding van de mensenhandel.

Vanaf haar eerste begin, ontstond Talitha Kum door een proces van dialoog en overdenking, dat werd gedragen door de zusters in het veld en door de leiders van congregaties van vrouwelijke religieuzen.

## De mijlpalen

Langs de weg die Talitha Kum sinds haar start heeft afgelegd, kunnen wij de volgende mijlpalen aanduiden:

- Het jaar 2003: de publicatie van “Handel in vrouwen en kinderen: informatie- en workshoppakket”, ontwikkeld door de JPIC-Commissie, met de samenwerking van de Caritas Internationalis. Dit instrument werd vertaald in tenminste 7 talen, en werd verspreid over religieuze zusters in de hele wereld.
- Het jaar 2004: in Canada creëerde de Conferentie van Vrouwelijke Hogere Oversten van Canada het “Actiecomité tegen de lokale en internationale

mensenhandel” (“Comité d’action contre la traite humaine interne et internationale (CATHI)”); en in Australië stichtte een groep vrouwelijke congregaties de “Australische Katholieke Religieuzen tegen de mensenhandel” (“Australian Catholic Religious Against Trafficking in Humans (ACRATH)”).

- Tevens in 2004, werd een samenwerkend partnerschap tussen de UISG en de IOM (Internationale Organisatie van de Migratie, “International Organization of Migration”) gevormd. De belangrijkheid van dit project voor de vorming van de identiteit van Talitha Kum, zoals zij nu is, vereist een uitvoeriger verklaring.

## **De samenwerking tussen de Internationale Unie van Algemene Oversten (UISG) en de Internationale Organisatie van de Migratie (IOM): van de vormingssessies naar de stichting van Talitha Kum**

Het concept, dat de IOM leidde naar de verwerkelijking van het project, werd een concreet voorstel gedurende de Internationale Conferentie, die plaatsvond in Rome van 15 tot 16 mei 2002. Het thema van deze Conferentie luidde: “De slavernij van de 21-ste eeuw: de mensenrechtendimensie t.a.v. de mensenhandel”. Deze conferentie werd georganiseerd door de leden van het Diplomatiek Corps geaccrediteerd bij de Heilige Stoel, in samenwerking met de Pauselijke Gregoriaanse Universiteit en de Pauselijke Raden voor Gerechtigheid en Vrede en voor de Pastorale Zorg van Migranten en Vluchtelingen.

Gedurende dat evenement, werd de betrokkenheid van religieus personeel, en van vrouwelijke religieuzen in het bijzonder, bij het uitvoeren van initiatieven op het gebied van de preventie met betrekking tot kwetsbare personen, en het verlenen van assistentie aan de slachtoffers, erkend en geprezen. Ongelukkig genoeg, werd volgens specialisten op dit gebied deze actieve toewijding vaak ondermijnd door een gebrek aan voorbereiding en coördinatie bij religieuze congregaties, alsook bij andere locale en internationale actoren.

Eén van de aanbevelingen, die werd gegeven door de conferentie, en die later de doelstelling werd van dit hele project, was gebonden aan de noodzaak om de benaderingswijze van het religieuze personeel, die oog in oog komen te staan met het fenomeen van de mensenhandel, te verbeteren door het ontwikkelen en uittesten van een trainingsmodule voor religieus personeel. Deze module zou zich richten op de volgende onderwerpen: sociaal-preventieve benaderingen ten aanzien van mensenhandel, assistentietechnieken voor de slachtoffers, ontwikkeling van het juiste bewustzijn ten aanzien van de materiële context en het opzetten van een transnationaal netwerk tegen de mensenhandel.

Het VS-Bureau voor Bevolking, Vluchtelingen en Migranten (“US Bureau for Population, Refugees and Migrants (PRM)”) zette een project op, waarbij de leiding over het onderzoek van het thema van samenwerking tussen de religieuze instituten, werd toevertrouwd aan de IOM.

De volgende doelstellingen werden hiervoor vastgesteld:

- Het ontwikkelen, uittesten en uitvoeren van trainingsmodules voor religieus

personeel van verschillende afkomst, die zich moesten gaan bezighouden met de sociale preventie van mensenhandel en met de hulpverlening aan slachtoffers;

- Het geven van richtlijnen en de toename van het materiële bewustzijn;
- Het scheppen van een religieus netwerk tegen de mensenhandel.

De projectactiviteiten en het materieel instrumentarium, gebruikt gedurende de uitvoering van het project, werden opgezet in samenwerking met de volgende organisaties:<sup>1</sup>

- De UISG: de Internationale Unie van Algemene Oversten (de vrouwelijke religieuzen);
- De USMI: de Unie van Hogere Oversten van Italië;
- DE ICMC/Fondazione Migrantes (Rome)(Migrantenstichting).

De eerste stappen bestonden uit het opzetten van een vormingssessie, die uitging van de behoeftes van de zusters. Voor de vervulling van deze taak benoemden de IOM en de UISG/USMI Stefano Volpicelli, Roberto Rossi, Zr. Bernadette Sangma, FMA, en Zr. Eugenia Bonetti, MC, als hun respectievelijke vormingsleiders.

De inhoud van de vormingscursus werd vervolgens georganiseerd in zeven stappen ("folders" genoemd), waarin benaderingen tot en tegen de mensenhandel werden gepresenteerd.

Deze folders beginnen met een diepteanalyse van de mensenhandel, waarin "stimulerings- en aantrekkingsfactoren", slachtofferprofielen en gezondheidsrisico's worden onderscheiden, die gewoonlijk zijn verbonden aan de mensenhandel (folders 1-3).

Nadat het fenomeen op diepgaande wijze is geanalyseerd en omschreven, worden preventieactiviteiten aan de orde gesteld, die zijn bedoeld voor de landen van herkomst en van bestemming.

Een analyse van de "hulprelatie", als aangewezen steuntechniek, is de volgende stap. Na de introductie, het volledige begrip en de beoefening van deze techniek, wordt het beoogde resultaat hiervan aan de orde gesteld: de versterking van het slachtoffer.

De beperkingen in de hulprelatie, die door de "hulpverlener" vaak worden gevoeld als een mislukking, worden vervolgens gepresenteerd en bediscussieerd. Dit onderwerp is van bijzonder belang, omdat natuurlijke beperkingen kunnen leiden tot frustraties, en zelfs in sommige gevallen tot 'burnout'.

Met in het achterhoofd het feit dat de vormingscursus aan de verschillende verwachtingen wil voldoen van religieuze zusters uit de herkomstlanden en uit de bestemmingslanden, is deze gericht op de insluiting in haar programma van zoveel mogelijk onderwerpen, die zijn verbonden aan de mensenhandel.

De vorming werd altijd uitgevoerd door twee vormingsleiders (één van de IOM en één van de UISG), die werden geholpen door een locale assistent.

In het begin was het project gericht op het vormen van zusters, die actief

waren in landen die werden geraakt door het fenomeen. De eerste twee jaren gingen men uit van deze doelstelling.

Deze strategie werd aangepast gedurende het derde jaar. Na een gezamenlijke analyse van de positieve evaluatieresultaten van de vorming door de UISG/IOM (en een hiermee verbonden 'follow up'-sessie), werd besloten om de invloed van de vorming te maximaliseren, door hierbij méér vertegenwoordigers uit verschillende landen te betrekken, die behoorden tot een bijzonder geografisch gebied.

Van 2006 tot 2010 werd deze strategie voortgezet, en deze leidde tot een directe betrokkenheid van religieuze zusters bij de bestrijdingsacties, die waren gericht tegen de mensenhandel.

Een ander centraal punt kwam aan de oppervlakte in 2008. Weer onderzochten de UISG en de IOM de resultaten van de voorgaande jaren. Het aantal gevormde zusters was aanzienlijk, en de twee instituties besloten een bijeenkomst te organiseren om de gehanteerde strategieën te bediscussiëren, en de uitgevoerde operationele activiteiten met elkaar te vergelijken. Gedurende dat congres begon het idee van een wereldwijd netwerk vorm te krijgen.

Het daarop volgende jaar, in 2009, werd er weer een congres georganiseerd, dat deze keer was gericht op het opzetten van een netwerk. De uitkomst van dat netwerk was de stichting van Talitha Kum.

Het project eindigde in 2010, toen werd besloten, dat Talitha Kum op eigen benen moest en zou staan. De IOM bleef een externe partner, die steun bood, en de UISG begon met het verzamelen van fondsen uit verschillende bronnen.

## **Een internationale coördinatie in Rome: Talitha Kum**

De belangrijkste uitkomst van het congres in 2009 was een officiële aanvraag, die werd gericht aan het Dagelijks Bestuur van de UISG, voor de vestiging van een kantoor in Rome, met als doel het coördineren van de bestaande netwerken op internationaal niveau.

“Talitha Kum”, de inspirerende naam van de netwerken, kwam uit het evangelie van Marcus, hoofdstuk 5, toen Jezus het jonge meisje, dat schijnbaar dood was, de opdracht gaf om op te staan en verder te leven.

Gedurende dit zelfde jaar keurde het Dagelijks Bestuur van de UISG deze aanvraag goed, en benoemde in 2010 Zr. Estrella Castalone, FMA, als de eerste coördinator.

Zr. Castalone was eerder al lid van Talitha Kum in de Filippijnen, en coördineerde Talitha Kum van 2010 tot 2014. Zij legde de basis voor Talitha Kum, wat een netwerk is dat door zusters wordt geleid, die ‘op de werkvloer’ opereren, gericht zijn op de wortels van het probleem, en in hoge mate zijn toegewijd aan het bestrijden van de mensenhandel.

Zr. Castalone gaf richting aan de activiteiten van Talitha Kum, en gaf continuïteit aan de vormingsprogramma's, met name in Latijns-Amerika, Zuidoost-

Azië en Afrika. Zij startte tevens de officiële dialoog tussen de Vaticaanse organisaties en Talitha Kum, met betrekking tot de mensenhandel.

In mei 2011 riepen Talitha Kum en de UISG vertegenwoordigers van alle netwerken naar Rome voor het Eerste Internationale Coördinatie Comité van Talitha Kum. Het doel van hun vergadering was het definiëren van de prioriteiten van het Talitha Kum-kantoor in Rome. De volgende prioriteiten werden geïdentificeerd: vorming, netwerken en communicatie. Gedurende die zelfde periode sloten andere netwerken zich bij Talitha Kum aan, en na vijf jaar beschikte Talitha Kum over een groeiend aantal gedecentraliseerde netwerken.

In 2014 vroegen enkele Italiaanse zusters, geleid door Zr. Eugenia Bonetti, MC, en Zr. Rita Giaretta, SOSC, aan Paus Franciscus om op 8 februari, de gedenkdag van de Heilige Bakhita, de Internationale Dag van Gebed en Bewustzijn tegen de Mensenhandel ("International Day of Prayer and Awareness against Human Trafficking (IDPAHT)") aan te bevelen. De Vaticaanse Kardinaal-Staatssecretaris, Pietro Parolin, antwoordde op dit verzoek, via de Internationale Unie van Algemene Oversten (UISG) en de Unie van Algemene Oversten (USG), door te informeren, dat hij verantwoordelijk was voor het promoten van deze dag. De eerste IDPAHT stond onder het motto: "een licht tegen de mensenhandel", en vond plaats op 8 februari 2015. Sinds toen, werd de coördinator van Talitha Kum verantwoordelijk gesteld voor het inter-institutionele comité, dat de IDPAHT elk jaar promoot. De leden van dit comité zijn de Afdeling Migranten en Vluchtelingen, de Pauselijke Academie van Sociale Wetenschappen, de Caritas Internationalis, en de Internationale Unie van Katholieke Vrouwen Associaties. ([www.preghieracontrotratta.org](http://www.preghieracontrotratta.org))

Zr. Gabriella Bottani, SMC, nam in januari 2015 de coördinatie van Talitha Kum over. Zij is de tweede internationale coördinator. Tot die maand was Zr. Bottani een actief lid van "Um Grito pela Vida", het Braziliaanse netwerk van Talitha Kum. Tot die tijd werd de internationale band tussen de netwerken nog als 'zwak' bestempeld. En dat was dan ook de voornaamste uitdaging voor Zr. Bottani.

In februari 2016 werd het tweede Internationale Coördinatie Comité van Talitha Kum georganiseerd in Rome. De belangrijkste prioriteiten voor het globale netwerk waren nog steeds: vorming, netwerken en communicatie, maar andere prioriteiten werden hieraan toegevoegd: maak de mensenhandel zichtbaar, ook door middel van het werk van de zusters; meer menselijke en financiële hulpbronnen zijn nodig om de toewijding aan de bestrijding van de mensenhandel te ondersteunen; op geografisch niveau moet de samenwerking tegen de mensenhandel worden versterkt in het Afrikaans Saharagebied en in het Midden-Oosten.

Sinds toen, heeft Talitha Kum verschillende 'pilot'-projecten ontwikkeld om de aangegeven prioriteiten te realiseren. Op het gebied van netwerken en communicatie, introduceerde Zr. Bottani met de steun van het communicatiebureau van de UISG een nieuwe website ([www.talithakum.info](http://www.talithakum.info)), sociale media en een periodieke nieuwsbrief, om daarmee de communicatie te vergemakkelijken en informatie uit te wisselen tussen de netwerken van Talitha Kum. In 2017 startte het proces van

dataverzameling met het opzetten van een officiële database, in samenwerking met de Pauselijke Gregoriaanse Universiteit.

Op het gebied van de vorming, hebben Talitha Kum en de UISG, sinds 2014, 35 vormingscursussen georganiseerd, en 1035 religieuze zusters en broeders gevormd. In 2017 ontwierp Talitha Kum, in samenwerking met de Pauselijke Universiteit Antonianum, een ‘pilot’-cursus voor leiders van Talitha Kum. De eerste cursus werd gehouden in 2018-2019, en hieraan namen 22 leiders deel, afkomstig uit Azië, Afrika, Latijns-Amerika en Europa.

Sinds haar eerste begin heeft Talitha Kum eraan gewerkt om haar netwerk kennis van kerkelijke- en regeringsorganisaties, en van NGO's, uit te breiden. In 2017 wordt Talitha Kum de officiële partner van de Afdeling Migranten en Vluchtelingen van het Dicasterie voor de Integrale Menselijke Ontwikkeling. In 2018 nam een betekenisvolle groep zusters deel aan de voorbereidingen van het katholieke sociale leerdocument “Pastorale oriëntatie op de mensenhandel”, gepubliceerd door de Afdeling Migranten en Vluchtelingen, in februari 2019.

Vanaf 2018 heeft men zich nog sterker gericht op de interreligieuze context. De belangrijkste uitkomst hiervan was de opzet, bij de Unie van Hogere Oversten van Libanon, van het eerste interreligieuze netwerk van Talitha Kum in het Midden-Oosten: “Bronnen van Hoop”, gecoördineerd door Zr. Claude Naddaf, RGS.

De Eerste Algemene Bijeenkomst van Talitha Kum, die in Rome werd gehouden van 21 tot 27 september 2019, bevestigde de hoofdprioriteiten “netwerken, communicatie en vorming” voor de periode 2020-2025, en voegde hier de volgende bijzondere gebieden aan toe: “preventieve en educatieve programma's, juridische bemiddeling en diensten aan de overlevenden en hun actieve deelname aan de netwerken”. Op geografisch niveau werden Afrika en Azië geselecteerd als prioriteitsgebieden voor Talitha Kum.

Aan het einde van het jaar 2019, beschikte Talitha Kum over 53 netwerken, die aanwezig waren in 93 landen. Het meest recente netwerk is Talitha Kum Mozambique, dat werd geopend in december 2019.

De geschiedenis van Talitha Kum is veel meer dan de bovenstaande chronologie van gebeurtenissen, feiten en werken in de tijd. Onze missie, die is gericht op het beëindigen van de mensenhandel, gaat voort, alsmede het weven van ontmoetingen tussen religieuze zusters en broeders, en met vele toegewijde personen, die strijden tegen de mensenhandel. Op een zeer unieke wijze, omvat Talitha Kum de levensgeschiedenissen van miljoenen en miljoenen slachtoffers en overlevenden van de mensenhandel. Zij reiken ons hun handen, zoals Jezus met het jonge meisje deed: Hij nodigt ons uit om met moed en hoop op te staan, om samen onze toegewijde weg tegen de mensenhandel voort te zetten.

<sup>1</sup> Fondazione Migrantes left the project in 2005, USMI one year later.

# VROUWEN - EN HET MILIEU: KANTTEKENINGEN VOOR EEN “ANDERE” ECONOMIE

Prof. Marcella Corsi en Prof. Giulio Guarini

*Marcella Corsi en Giulio Guarini zijn hoogleraren in de politieke economie, respectievelijk aan de “Sapienza” Universiteit van Rome en aan de Universiteit van “Tuscia” (te Viterbo).*

*Origineel in het Italiaans*

**De economie moet haar eigen structuur aan een beschouwing onderwerpen, en een nieuwe relatie met de natuur opbouwen.** Daarvoor is het noodzakelijk om goede “groene” praktijken toe te passen, die zich richten op een circulaire economie en het gebruik van hernieuwbare, duurzame energie, maar deze veranderingen kunnen alleen worden gerealiseerd en verspreid, wanneer de vrouwen zich hierachter plaatsen, want vrouwen zijn verantwoordelijk voor de familiale economie en voor de zorg voor hun kroost. Indien zij daar gevoelig voor worden gemaakt, worden zij door dit laatste aspect ook de opvoeders van de nieuwe generaties tot duurzaamheid van het milieu.

**Het mobiliseren van vrouwen ter verdediging van het milieu, betekent dat de ongelijkheid tussen de geslachten moet worden aangepakt.** Bina Agarwal, een Indiase econome die zich bezighoudt met dit thema, benadrukt dat de ongelijkheid tussen de geslachten, vooral in de landen van het zuidelijk deel van de wereld, haar oorzaak vindt in de controle over en het bezit van de natuurlijke hulpbronnen. Bij het beschrijven van het gevolgde traject in haar onderzoek, naar de ongelijkheid tussen de geslachten,<sup>1</sup> neemt Agarwal als uitgangspunt een gebeurtenis die zich voordeed in 1978: een groep arme vrouwen vroeg toen aan een dorpsraad ergens in India: “*Vraagt u alstublieft aan de regering waarom wij, steeds wanneer land wordt uitgedeeld, nooit een stukje land toegewezen krijgen? Zijn wij dan geen boerinnen? Wanneer onze mannen ons het huis uitzetten, wat is dan onze zekerheid?*”

**Het mannelijke bezit van de grond, is het uitgangspunt van een serie economische, sociale, culturele en normatieve belemmeringen voor de vrouwelijke emancipatie.** Uit een studie die werd verricht in India,<sup>2</sup> bijvoorbeeld, bleek dat het percentage echtgenotes dat het slachtoffer wordt van huiselijk geweld, 49% van de vrouwen bedraagt die niets bezitten, terwijl dit percentage daalt tot 7%, wanneer de vrouwen bezit op hun naam hebben staan. Het politieke beleid moet dus steeds op alle niveaus rekening houden met de verschillen tussen de geslachten, die zich voordoen op alle belangrijke plaatsen waar het dagelijks

leven zich afspeelt: in de familie, in de gemeenschap, en op het werk.

Maar de kwestie van het geslacht, gebonden aan de duurzame ontwikkeling, neemt ook andere betekenissen aan. Elke gemeenschap, elk territorium, heeft een potentiële productiecapaciteit, ofwel een capaciteit om niet alleen particuliere economische goederen voort te brengen, maar ook “publieke goederen”, ideeën, projecten, en collectieve handelingen. Deze “genererende potentie” kan ernstig tekort schieten of “slecht” worden benut, en het gebrek aan een sociaal-economische ontwikkeling van vrouwen is hiervan een tastbaar bewijs. Omdat vrouwen de ontwikkelingsprocessen niet leiden, zijn zij op de eerste plaats onderworpen aan een “kwantitatieve” beperking: uit een studie van de FAO <sup>3</sup> blijkt dat, indien in de zuidelijke landen de vrouwen dezelfde toegankelijkheid zouden hebben tot de productiemiddelen als mannen, hun productiviteit zou stijgen met 20-30%, en de totale landbouwproductie zou stijgen met ongeveer 4%.<sup>4</sup> Maar er bestaat ook een “kwalitatieve” beperking, omdat het systeem een niet-duurzame richting uit kan gaan, vanuit het gezichtspunt van de sociale toestand en van het milieu.

Het initiatief “Agenda 2030” van de Verenigde Naties bevordert een beleids- en ontwikkelingsstrategie die is gericht op het onderscheiden en registreren van talrijke statistische indicatoren, als “doelstellingen van duurzame ontwikkeling”, volgens een concept van multi-dimensionele duurzaamheid op economisch, milieutechnisch en sociaal gebied. De vijfde doelstelling betreft hier “de gelijkheid tussen de geslachten”. **Recente studies hebben aangetoond, dat de strijd voor de gelijkheid tussen de geslachten niet alleen een specifiek handelingsgebied betreft, maar ook een geldig middel is, om een groot deel van de andere doelstellingen te bereiken.**<sup>5</sup> Om die reden is het raadzaam om geslachtsindicatoren te creëren met betrekking tot het milieu en met betrekking tot de bevordering van milieu-interventies, die worden gekenmerkt door de participatie van vrouwen, zowel in het ontwikkelingsstadium ervan als in de uitvoering van de “ecologische veranderingen”, welke erdoor worden bewerkstelligd.

De vrouwen zijn de eerste slachtoffers van vervuilde energiebronnen en van vervuilde natuurlijke hulpbronnen: in de zuidelijke landen van de wereld ligt het doodsrisico van vrouwen, als gevolg van de uitstoot van huishoudelijke gifstoffen (welke te wijten is aan het gebruik van fossiele brandstoffen door toepassing van zeer inefficiënte methodes) 50% hoger dan dat van mannen. **Bovendien mag niet worden vergeten, dat 80% van de waterwinning wordt verricht, dankzij de vrouwen.**<sup>6</sup>

## De rol van de instituties

De relatie tussen de zorg voor het milieu en de strijd tegen de globale opwarming enerzijds, en de waardering van de rol van de vrouw in de maatschappij anderzijds, is een **relatie die niet nieuw is binnen de internationale instituties**. Het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC), het belangrijkste mondiale document over deze materie, noemde aanvankelijk niet de kwestie van de ongelijkheid tussen de geslachten. Maar dankzij het werk van vele pressiegroepen en vrouwenlobby's, die constant aan dit thema hebben

gewerkt gedurende de afgelopen 15 jaar, is de situatie veranderd: in 2012, is de relatie tussen geslacht en klimaat een vast agendapunt geworden in de dagorde van de jaarlijkse Conferentie die plaatsvindt tussen de partijen (COP genaamd), het bestuursorgaan van het internationaal onderhandelingsproces over het klimaat. Er is een werkgroep gevormd, die zich toewijdt aan dit thema binnen het Secretariaat van het UNFCCC, en aan de regeringen is gevraagd om ‘*Gender Focal Points*’ in te stellen, die ombudstaken vervullen binnen hun organisaties op het gebied van het geslacht, en rapporten opstellen over de gelijkheid tussen de geslachten, en over de mate waarin het geslacht een rol speelt in de klimaatpolitiek van het eigen land.

Ook de Europese instituties **hebben zichzelf ondervraagd over het verband tussen de klimaatsverandering en de gelijkheid tussen de geslachten**: bijzonder relevant is in dit kader de resolutie van het Europees Parlement van 2018, waarin het parlement van Straatsburg enkele specifieke verzoeken heeft gericht tot de Commissie en tot de hele internationale gemeenschap.<sup>7</sup> In één van die verzoeken wordt voorgesteld, dat de drie financieringsmechanismen, die zijn verbonden aan het UNFCCC (het Groene Fonds voor het Klimaat, het Wereldfonds voor het milieu en het Aanpassingsfonds), aanvullende financieringen ter beschikking stellen voor een investeringspolitiek ten gunste van het klimaat, die beter antwoordt op de geslachtsproblematiek. Het document vraagt, dat de ontwikkelingshulp, die wordt verstrekt door de Europese Unie, onderworpen wordt aan de insluiting van criteria op het gebied van de mensenrechten, en nodigt de Commissie uit om het initiatief te nemen voor het opstellen van een zo volledig mogelijke nota, die als titel moet dragen: “Gelijkheid tussen de geslachten en klimaatsveranderingen – Het versterken van de veerkracht en het bevorderen van de klimaatgerechtigheid in de strategieën van afremming en aanpassing”.

Actief op dit front zijn ook de **VN-Vrouwen** (UN Women),<sup>8</sup> en de **Wereldbank**, die op dit gebied al een rapport had verspreid in 2011.<sup>9</sup> Ook hierin werden onder andere al op duidelijke wijze de drie belangrijkste elementen vermeld, die later in enkele gevallen werden herbeschouwd en verruimd door diverse internationale actoren: op de eerste plaats, dat **de vrouwen op onevenredige wijze kwetsbaar zijn voor de gevolgen van natuurrampen en voor de klimaatsveranderingen** binnen de contexten, waarin hun rechten en hun sociaal-economische status niet gelijk zijn aan die van de mannen; op de tweede plaats, dat het verhelpen van deze ongelijkheid, en dus het **investeren in de emancipatie van de vrouwen een fundamentele bijdrage impliceert aan de opbouw van die klimatologische veerkracht**; op de derde plaats, dat de trajecten die moeten leiden tot een reductie van de uitstoot veel efficiënter en evenwichtiger kunnen worden, indien gedurende hun ontwikkeling voor een benaderingswijze wordt gekozen, die het geslachtsperspectief in zich draagt – hetgeen dan ook betekent, dat **een groter aantal vrouwen aanwezig moet zijn in de nationale en globale organen, die deelnemen aan de besluitvorming over dit onderwerp**.

## Deze economie vernietigt

De herbeschouwing van de relatie tussen de vrouw en het milieu, maakt deel uit van een groter project: de herbeschouwing van de economie als sociale

wetenschap. “*Deze economie vernietigt*” is een provocerende en profetische stelling van Paus Franciscus, met betrekking tot de kritiek op het hedendaagse economische systeem, dat wordt geregeerd door de financiële wereld, door het technocratisch paradigma, door de neoliberale ideologie, en door een individualistische cultuur.<sup>10</sup> **Men kan de vrouwen en de natuur beschouwen als de twee “slachtoffers” van dat systeem.** Slachtoffers van een economie die in een ernstige structurele crisis verkeert, en die aankondiger placht te zijn van een “cultuur des doods”.<sup>11</sup>

In de vorige eeuw, betroffen de tegenstellingen van het kapitalisme het conflict tussen het kapitaal en het werk, terwijl nu de sociaal-economische spanningen de bedrijfsgrenzen hebben overschreden, waardoor sociale, culturele, politieke, en institutionele processen zijn beïnvloed, alsmede de persoonlijke dimensie. **De tegenspraak in de hedendaagse economie betreft de relatie tussen het kapitaal en het leven:** er bestaat geen gebied van het particuliere en het openbare leven, dat niet is gefiltreerd door de neoliberale marktmechanismen, die ook aanwezig zijn in de wijzen van handelen en denken. We moeten ons daarom vragen stellen over de houdbaarheid van dit systeem, zowel vanuit de sociale invalshoek, als vanuit de invalshoek van de druk van dit systeem op het milieu. De sociale leer van de Kerk is ontstaan vanwege het conflict tussen het kapitaal en de arbeiders, en is gebaseerd op “rechtvaardigheid en evenwichtigheid”, zoals omschreven in de Pauselijke Encycliek *Rerum Novarum* van Paus Leo XIII;<sup>12</sup> Paus Franciscus heeft in zijn Encycliek *Laudatio Si* onlangs de economische oorzaken geanalyseerd van de ecologische crisis, met de bedoeling om “de hele menselijke familie te verenigen in de zoektocht naar een houdbare en integrale ontwikkeling”.<sup>13</sup>

In de tweede helft van de achttiende eeuw, vatte Adam Smith, één van de vaders van de economische wetenschap, de economische en technologische vooruitgang op in functie van de sociale vooruitgang, en hij zag in het eerste kapitalisme grote economische en sociale mogelijkheden.<sup>14</sup> Tegelijkertijd dacht hij eraan, dat de maatschappij moest worden bestuurd en hervormd, opdat deze zou kunnen worden voorzien van de juiste antistoffen, om haar duistere kanten onder controle te brengen; zo stelde hij bijvoorbeeld verplicht lager onderwijs voor, met name voor de arbeidersklasse, om hun “verruwing”, veroorzaakt door hun vervreemding (een concept dat later door Marx werd gebruikt), te bestrijden. Vandaag betreft die “verruwing” het systeem zelf, die haar componenten die eigenlijk als “de middelen” zouden moeten worden beschouwd (de financiële hulpbronnen, de goederen en de technologie), omzet in pure “doelstellingen”, waardoor men overgaat van een visie volgens welke “de financiële wereld in dienst staat van de economie die wordt bestuurd door de politiek”, naar een tegenovergestelde visie volgens welke “de politiek in dienst staat van de economie die wordt bestuurd door de financiële wereld”.

Tegen die verdraaiing keren zich verschillende benaderingen, die helaas in de minderheid zijn, waaronder die van Amartya Sen.<sup>15</sup> Sen beschouwt de menselijke ontwikkeling als een expansie van de substantiële individuele en collectieve vrijheid, via de transformatie van economische hulpbronnen in capaciteit “om te zijn en om te doen”: een fiets transporteert niet alleen personen, maar kan in een dorp van het Zuiden van de wereld, voor hen die deze bezitten, “de capaciteit

betekenen om te worden onderricht”, gezien het gebrek aldaar aan openbaar vervoer, en de geringe territoriale verspreiding van scholen. De economie moet daarom worden geanalyseerd vanuit de invalshoek van de menselijke ontwikkeling, en de goederen en de materiële rijkdom moeten worden gewaardeerd als instrumenten, en dus niet als doel op zich. Vanuit dat perspectief bezien, betekenen het gezinsinkomen en de staatsuitgaven voor vrouwen niets, wanneer de essentiële diensten aan hen worden geweigerd. Deze kunnen dan zelfs bijdragen aan het voortduren van de ongelijkheid. Van de andere kant, leidt de visie van de natuur als productiefactor alleen maar tot maximale uitbuiting hiervan, terwijl deze juist zou moeten worden behouden en gewaardeerd, omdat deze een “bron” vertegenwoordigt, die zich in het menselijk ontwikkelingsproces niet alleen kan “omvormen” in gezondheid en levenskwaliteit, maar ook in volksidentiteit en in het behoud van culturele, sociale en spirituele waarden. Zoals Paus Franciscus stelt in de bovengenoemde Encycliciek, waarin hij ons het concept van de integrale ecologie uitlegt, is “alles met elkaar verbonden”: economie, maatschappij en natuur. De rechtvaardigheid voor generaties mag de rechtvaardigheid tussen generaties niet gaan vervangen, want het scheppen van een beter milieu dan het huidige voor de nieuwe generaties, moet ook betekenen dat wij hen een meer evenwichtige maatschappij nalaten. Het serieus en structureel aanpakken van de vraagstukken betreffende het geslacht en de houdbaarheid van het milieu, impliceert dat wij de mechanismen die de basis vormen van het hedendaagse economische systeem, moeten bekritisieren. In de hedendaagse tijd, waarin door de blinde efficiëntie de sociale vooruitgang ter discussie wordt gesteld op het gebied van de arbeidstijdverkorting, is bijvoorbeeld het thema van de verzoening tussen arbeids- en gezinstijd geen vrouwelijk vraagstuk meer, omdat dit het probleem van de individuele en collectieve relatie tussen arbeid en levenskwaliteit aan de orde stelt: **Is de mens er voor de arbeid of is de arbeid er voor de mens?** Precies zoals de schaarse waardering die zij had voor de “verzorgende arbeid” die typerend was voor de vrouw, weet deze economie ook niet het leven te behouden “wat zwak is”, zoals dat van kinderen en van ouderen. **Van de andere kant, brengt een serieuze heroverweging van de rol van de natuur, een vernieuwing van het bewustzijn met zich mee met betrekking tot het ontbreken “van grenzen” die worden gesteld aan de hedendaagse economische mechanismen.** Het heersend neoliberalisme, dat zich ver heeft verwijderd van de opvatting van de economie als instrument voor de bevrijding van de mens, promoot daarentegen (op misprijzende wijze) de visie, dat “de markt moet worden bevrijd” van “welke band dan ook”, terwijl die juist de noodzakelijke normatieve, ethische en natuurlijke “grenzen” vaststellen en omschrijven; en zo blijft dan als enig rationeel criterium voor de individuele en collectieve keuze over: die van “het te behalen voordeel”. Alhoewel vroeger het kapitalisme zich aan de geschiedenis heeft opgelegd als het systeem dat in staat was om het probleem van de schaarsheid op te lossen, verkeert dit systeem nu in crisis, omdat het een overvloed is gaan produceren, die tot steeds meer ongelijkheid leidt (omdat deze ten voordele komt van weinigen), en bovendien tot onhoudbaarheid (vanwege de schade aan het milieu die hieruit voortvloeit), terwijl het niet in staat is om die “overvloed van leven”<sup>16</sup> voor iedereen te genereren, welke de mensheid zo hard nodig heeft.

## De markt als belofte en als bedreiging

**Bestaat er dan het basisprobleem: hoeveel ruimte kan op legitieme wijze aan de markt worden toegestaan, wanneer men spreekt over kapitaal en leven?**

Materiële voorwerpen kunnen in bezit worden gesteld, en kunnen vrij worden uitgewisseld op de markt door middel van transacties van koop en verkoop: het zijn goederen. Maar wat gebeurt er, wanneer de goederen die men uitwisselt op de markt menselijke lichamen zijn, in hele eenheden of in delen? En wanneer met kapitalistische motiveringen menselijk erfgoed wordt vernietigd, zoals oerwouden, met de daarmee verbonden geschiedenis, cultuur, en het leven van de zich daarin bevindende autochtone bevolking?

Een kritische beschouwing over de hedendaagse economie, kan niet worden afgesloten zonder de juridische instituties, die zijn gebonden aan het eigendom en aan het afsluiten van overeenkomsten, aan een beschouwing te onderwerpen, waarbij men zich moet afvragen, welke grenzen en beperkingen die instituties stellen en opleggen. Wat maakt een overeenkomst juridisch bindend? Welke roerende en onroerende zaken kunnen niet worden beschouwd als particulier eigendom? Deze vragen brengen er ons onvermijdelijk toe, om een onderzoek in te gaan stellen naar de handel in goederen en de hieraan gestelde grenzen en beperkingen.

Het eigendom wordt (onder meer) beperkt door de wijd verbreide ethische en culturele overtuiging, dat enkele zaken niet mogen worden beschouwd als voorwerpen die men in bezit heeft.

Het afsluiten van een overeenkomst wordt (onder meer) beperkt door de wijd verbreide ethische en culturele overtuiging, dat enkele zaken niet het onderwerp mogen zijn van uitwisseling in commerciële transacties. De term “handel in goederen”, verhandeling van goederen, betekent dat men iets als onderwerp beschouwt van eigendom of van overeenkomst, en dit “iets” daarom onderwerp kan zijn van koop en/of verkoop op de markt van goederen. Dezelfde term verwijst tevens naar het proces, waardoor iets wat buiten de markt wordt gehouden, vervolgens op die markt wordt aangeboden als onderwerp van commerciële transactie.

**De handel in goederen, in de zin van verhandeling van goederen, is al langere tijd een onderwerp van overweging en zorg voor hen die zich bezighouden met de relatie tussen economie en ethiek, ook in niet-religieuze kringen.**

De handel in goederen wordt vaak gevoeld als iets wat het menselijk bestaan bedreigt. De ethische twijfels op het gebied van de verhandeling van goederen, iets wat wordt beschouwd als een essentieel onderdeel van het individu, zoals ons eigen lichaam, baseren zich vaak op een ethiek die zich concentreert op het respect voor de menselijke persoon. Indien de fundamentele aspecten van de menselijke natuur, die representatief zijn voor onze allerdiepste innerlijkheid, in munt worden omgezet, wat blijft er dan nog van onze menselijkheid over?

Van de andere kant, wordt **het ontstaan van een markt vaak beschouwd als een gelegenheid en een hoop, en niet als een bedreiging**. Enkele economen, die een vooraanstaande positie bekleden aan universiteiten, ook buiten de Verenigde Staten, ontpoppen zich tot ware promotoren van de **retoriek van de markt**, of van de wetenschappelijke verdediging van de markt, **en stellen dat men zelfs zaken die niet daadwerkelijk onderwerp zijn van koop en/of verkoop, kan beschouwen vanuit een marktoptiek, ofwel in termen van hun financiële waarde bij koop en/of verkoop**.<sup>17</sup>

Enkele economen van de School van Chicago, bijvoorbeeld, staan erom bekend, dat zij de logica en de terminologie van de markt hebben uitgebreid naar de keuzes op het gebied van de vruchtbaarheid. In zijn boek *"Traktaat over een familie"*, stelt Gary Becker, dat *"(...) de vraag naar kinderen afhangt van de aan hen verbonden prijs ... Een toename van de prijs van kinderen ... doet de vraag naar hen afnemen, en verhoogt de prijs van andere goederen"*.

In de retoriek van de markt worden alle waardes beschouwd als "onderling meetbaar". Ofwel terug te leiden naar een eenheidsmaat (bijvoorbeeld "het geld"), opdat commerciële uitwisseling kan ontstaan. Indien wij echter, in tegenstelling hiermee, de "niet-onderlinge meetbaarheid" willen verdedigen van enkele waarden, dan kunnen we de hieraan verbonden uitwisselbaarheid niet accepteren.

**De "niet-onderlinge meetbaarheid" tussen waarden is een complex filosofisch thema, en de filosofen zijn het nog niet eens over een gemeenschappelijke interpretatie.** De intuïties op dit gebied blijven daarom verdeeld.

Maar kunnen we dan zeggen, dat het simpele gebruik van de vakterm 'handel in goederen' (verhandeling van goederen), schadelijk is voor de mensheid, ook in het geval dat deze commercialisering niet plaatsvindt? Dat is een complexe vraag, precies zoals de vraag of de retoriek van de markt wel echt tot een verhandeling van goederen leidt. Leidt, in het aangehaalde voorbeeld van Becker, de financiële waardering van kinderen écht tot het ontstaan van een 'markt voor pasgeborenen'? Dit dilemma compliceert verder de ethische waardering van de verhandeling op de markt.

Een andere complicatie rijst ten aanzien van de mogelijkheid tot verboden en reglementering van de markt, in het geval dat de wetten die dit regelen, hoofdzakelijk een symbolische waarde hebben. In dat geval gebruikt men namelijk de wet alleen maar om te bevestigen, dat wij weliswaar allemaal onze steun zouden willen geven aan waarden die anders zijn dan de markt, en dat wij die waarden boven de listen van de marktwaardering willen verheffen, zelfs wanneer wij eigenlijk weten, dat dit in de praktijk niet geldt. Zo bestaat er een zwarte markt voor prostitutie, voor de handel in menselijke organen en voor adoptie van kinderen. Is het de moeite waard om de corruptie van de zwarte markt te tolereren, alleen maar om symbolisch onze idealen te kunnen bevestigen?

Enkele juridische reglementen hebben de prostitutie gelegaliseerd, om de sekswerkers te kunnen beschermen tegen ziektes, geweld en afpersing van vergoedingen. Geen enkel juridisch reglement heeft echter de handel in kinderen en vrouwen gelegaliseerd. Wel hebben enkele juridische reglementen andere

houdingen aangenomen ten aanzien van de donatie van menselijke organen na de dood, maar geen enkel reglement heeft ooit de handel hierin tussen personen die nog in leven zijn, gelegaliseerd. Deze redenering brengt ons aan het slot van ons betoog tot een niet-religieuze analyse van **de ethische visie die ten grondslag ligt aan het idee van het respect voor de menselijke persoon**. Dit concept van de menselijke persoon is gebonden aan het idee van vrijheid, en is vastgelegd in de laatste helft van de achttiende eeuw door Immanuel Kant. In de visie van Kant op de wereld, wordt het universum verdeeld in twee categorieën, personen en objecten, en de morele wet verplicht tot maximalisering van de persoonlijke vrijheid. **In een sociale context, die vele individuen omvat, wordt de vrijheid van elke persoon gemaximaliseerd door wetten, die de ruimste vrijheid toestaan in het gebruik van goederen, maar deze zelfde wetten verbieden om andere personen te gebruiken, in welke vorm dan ook.**

**Dat moet ook gelden voor het gebruik, dat men maakt, van het eigen lichaam.** Zoals een andere grote econoom van de negentiende eeuw, John Stuart Mill, heeft benadrukt, moet geen enkele persoon de vrijheid worden gegeven om zichzelf te verkopen als slaaf. In zijn traktaat “*On Liberty*” (over vrijheid), schrijft Mill: “*Wanneer men (een persoon) zichzelf verkoopt als slaaf, ziet hij af van zijn vrijheid; hij ziet af van elk toekomstig gebruik (van zichzelf), behalve dan die enkele daad. Het principe van vrijheid kan niet impliceren, dat hij de vrijheid geniet om niet vrij te zijn. Het is geen vrijheid, om de eigen vrijheid te kunnen vervreemden*”.<sup>18</sup>

<sup>1</sup> Agarwal, B. (2018), “The Challenge of Gender Inequality”, *Economia Politica*, 35 (1): 3-12.

<sup>2</sup> Idem.

<sup>3</sup> Idem.

<sup>4</sup> Idem.

<sup>5</sup> UN Women (2018), *Turning Promises into Action: Gender Equality in the 2030 Agenda for Sustainable Development*, <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2018/2/gender-equality-in-the-2030-agenda-for-sustainable-development-2018#view>.

<sup>6</sup> Idem.

<sup>7</sup> *Risoluzione del Parlamento europeo del 16 gennaio 2018 sulle donne, le pari opportunità e la giustizia climatica*, [http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0005\\_IT.html?redirect](http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0005_IT.html?redirect)

<sup>8</sup> <http://interactive.unwomen.org/multimedia/photo/climatechange/en/index.html>

<sup>9</sup> *Gender and Climate Change: Three Things You Should Know*, <http://documents.worldbank.org/curated/en/274081468183862921/pdf/658420REPLACEM00Box374367B00PUBLIC0.pdf>

<sup>10</sup> Galeazzi, G. e Tornielli, A. (2015), *Papa Francesco. Questa economia uccide*, Edizioni Piemme.

<sup>11</sup> *Evangelium Vitae*, 12.

<sup>12</sup> *Rerum Novarum*, 1.

<sup>13</sup> *Laudato si'*, 13.

<sup>14</sup> Smith, A., 1776. *The Wealth of Nations*, rist. 1994, Modern Library.

<sup>15</sup> Sen, A. (2001), *Development as Freedom*, Oxford University Press.

<sup>16</sup> *Evangelie van Johannes*, 10, 10.

<sup>17</sup> Radin, M. J. (2011), “Bodies and Markets: Ethical Arguments and Choices”, *inGenere*, 6/09/2011.

<sup>18</sup> Mill, J. S. (1859), “On Liberty”. In: *Essays on Politics and Society*. Part I, vol. 18 of *The Collected Works of John Stuart Mill*, edited by J. M. Robson, pp. 213–310, University of Toronto Press, 1977.

Jennifer Reyes Lay en Colleen Jackson, RSC

*Jennifer Reyes Lay is de uitvoerende directeur van de Katholieke Zusters van de VS tegen de Mensenhandel (US Catholic Sisters Against Human Trafficking (USCSAHT)).*

*Zr. Colleen Jackson, RSC, is lid van de Australische Katholieke Religieuzen tegen de Mensenhandel (Australian Catholic Religious Against Trafficking in Humans -ACRATH).*

*Origineel in het Engels*

## Inleiding

Talitha Kum is een internationale coalitie van netwerken van het gewijde leven, die erop is gericht om een einde te maken aan de mensenhandel in de wereld. Het is een overkoepelende organisatie van alle nationale en regionale netwerken van het gewijde leven die zich inzetten tegen de mensenhandel, en dit is een project van de Internationale Unie van Algemene Oversten. Onze oproep om ons voor dit uitdagende en noodzakelijke werk in te zetten, vindt haar basis in het leven en in de missie van Jezus, en is onlosmakelijk verbonden met ons Katholieke geloof. Wij herkennen de liefdevolle en levengivende aanwezigheid van God in allen die eraan werken, om deze moderne vorm van slavernij uit te bannen, en de samenwerking en de dialoog te verwelkomen met alle mensen die zich inzetten voor dit werk waarin verschillen in geloof, politiek en cultuur geen enkele rol spelen.

Deze beschouwing zal zich richten op de spiritualiteit van Talitha Kum, dat wil zeggen de stichtende Geest die ons naar dit werk roept, dat erop is gericht om een einde te maken aan de mensenhandel, en die ons voorziet van de kracht en de voeding om hiermee door te gaan.

De spiritualiteit van Talitha Kum International is geworteld in het leven, de dood en de verrijzenis van Jezus, de Christus, het Woord dat vlees is geworden en onder ons heeft gewoond (zie: Joh. 1,14), opdat zij leven zouden bezitten, en wel in overvloed (Joh. 10, 10). De woorden “*Talitha Kum*” komen uit het evangelieverhaal van Marcus 5, 41, waar Jezus een jong meisje doet opstaan, waarvan men dacht dat ze was gestorven; Hij roept haar terug in het leven met de woorden: “ ‘*Talita koemi*’; wat vertaald betekent: ‘*Meisje, Ik zeg je, sta op*’,” en

zij stond op. Wij komen ook meisjes en jongens tegen, vrouwen en mannen, die gevangen zitten in situaties van dood en wanhoop, wat te wijten is aan het kwaad van de mensenhandel. Ons geloof en onze spiritualiteit herinneren ons aan de macht van God om zelfs de meest hopeloze situaties te transformeren, en een persoon die dood lijkt, op te doen staan naar nieuw leven.

Wij zijn er trots op, dat wij een lange en rijke traditie van katholieke vrouwen voort mogen zetten, die worden geïnspireerd door de levengevende missie van Christus, en die bij elkaar komen en de van God ontvangen gaven en talenten gebruiken om een wereld te realiseren, waar iedereen vrij is om zijn of haar dromen na te streven, om aldus leven te mogen bezitten in overvloed. Ons werk, dat erop is gericht om een einde te maken aan de mensenhandel, en de overlevenden hiervan te ondersteunen, vindt haar wortels in de katholieke sociale leer, in de evangelische waarden, in de profetische hoop, en in een diep geloof in de onderlinge verbondenheid van al het leven. De Geest van God, die ons samenroept in het werk dat erop is gericht om een einde te maken aan de mensenhandel, is dezelfde Geest die aanwezig was sinds het begin der tijden, en die toen ook werkte om leven voort te brengen, en Gods volk te bevrijden. Het is dezelfde dynamische levengevende Geest, die ons in dit werk uitdaagt en ondersteunt, en ons ertoe aanzet om daar leven uit te dragen, waar de cultuur des doods heerst, om hoop uit te spreken waar sprake is van wanhoop, en te spreken over liefde, daar waar alleen maar haat is. De vruchten van deze Geest, en van deze spiritualiteit, kunnen worden gezien in het werk van Talitha Kum gedurende de laatste tien jaar: het promoten van menselijke waardigheid, liefde, en respect voor het leven; en het inspireren van samenwerking, groei en transformatie.

De volgende hoofdstukken zullen de identificerende kenmerken van de spiritualiteit van Talitha Kum nader verklaren: de vleeswording en de onderlinge verbondenheid van al het leven; de bevrijdende Geest van God; de profetische hoop; de samenwerking; en de Katholieke sociale leer.

## **De vleeswording en de onderlinge verbondenheid van al het leven**

De spiritualiteit van Talitha Kum eert de aanwezigheid van God, die is geopenbaard in en door de hele schepping. Wij bevestigen de onvervreembare waardigheid van elke menselijke persoon, geschapen naar het beeld van God (zie: Gen. 1, 27), onafhankelijk van geslacht, ras, leeftijd, talenten, nationaliteit, of welke andere categorie dan ook, die de menselijke zonde ons probeert op te leggen, om daarmee de aanwezigheid van God in Gods beminde schepping te kunnen discrimineren en minimaliseren. In de ogen van God, is er geen waardehiërarchie tussen de elementen van de schepping. De verdrukkende systemen, die verdeling proberen te zaaien, en die de verschillende aspecten van de schepping uitbuiten, keren zich tegen de Geest van onze levende God. Daarom klaagde de Slotverklaring van de Bijeenkomst van 2019, bij gelegenheid van het tienjarig bestaan van Talitha Kum, op specifieke wijze het seksisme aan, alsmede het ongelimiteerde kapitalisme en de economische uitbuiting, het racisme en de xenofobie, als prioriteitsgebieden

waarop het werk, dat zich ten doel stelt een einde te maken aan de mensenhandel, is gericht.

Door de ongeloofelijke gave van de vleeswording, nam de Geest van God de vorm aan van vlees, en door dat te doen, werd de hele schepping op innige en diepgaande wijze onderdeel van het Lichaam van God. Wij geloven, dat het mysterie van de vleeswording zich voortdurend manifesteert in het nieuwe leven, dat elke dag op de wereld komt. Zoals de H. Theresa van Avila al zei: *“heeft Christus momenteel geen ander lichaam dan dat van jou. Door de ogen van jou, kijkt Hij barmhartig neer op deze wereld”*. Omdat elke persoon nu een waardevol deel is van het kosmische Lichaam van Christus, kunnen wij het Gezicht van Christus waarnemen in elke persoon. Deze werkelijkheid vertegenwoordigt voor ons een oproep om te antwoorden op het lijden van het Lichaam van Christus, dat aanwezig is in de mensenhandel, en daarin werkt om te genezen, en om verder geweld aan het collectieve Lichaam van Christus, en aan de daarvan deel uitmakende individuele lichamen, te voorkomen.

Al het leven op deze planeet is onderling verbonden; wij maken deel uit van een mooi en verscheiden ecosysteem. Het toebrengen van schade aan één deel van de schepping, beïnvloedt alle andere delen. St. Paulus herinnert ons eraan, dat “wanneer één lid lijdt alle leden in het lijden delen” (zie: 1Kor. 12, 26). Paus Franciscus herinnert ons er tevens aan in *Laudate Si*, dat *“de menselijke omgeving en de natuurlijke omgeving altijd samen worden aangetast”* (LS48). De uitbuiting van het lichaam van de Aarde, die wij vandaag meemaken, is verbonden aan de uitbuiting van de lichamen van vrouwen, mannen en kinderen door de mensenhandel. Beiden weerspiegelen een “cultuur van gemakzucht”, die wordt gevoed door een ongelimiteerd kapitalisme, wat wij aanklagen met het oog op de verdediging van de waardigheid van al het leven en de bescherming van de hele schepping. Het diepe geloof, dat het leven heilig is, en al het leven met elkaar is verbonden in het Lichaam van Christus, inspireert in ons een spiritualiteit, die ons oproept om ons in te zetten voor de beëindiging van de moderne slavernij.

## De bevrijdende Geest van God

De spiritualiteit van Talitha Kum is geworteld in het begrip dat Gods Geest permanent aan het werk is in de wereld, en de hele schepping probeert te bevrijden. De Joodse geschriften vertellen op krachtige wijze over Gods bevrijdende Geest, die werkt via Abraham, Mozes en de profeten, om Gods volk en schepping te bevrijden van situaties van slavernij en verdrukking. Dezelfde Geest die het Joodse volk uit Egypte leidde, door de wildernis en naar het beloofde land, is dezelfde Geest die vandaag aan het werk is, en die ons oproept om Gods beminde kinderen te bevrijden, die gevangen zitten in situaties van uitbuiting en slavernij in de wereld van vandaag. Net als Mozes stoutmoedig zei tegen de Farao, *“Laat mijn volk gaan!”*, zo zeggen de leden van Talitha Kum stoutmoedig tegen de mensenhandelaren: *“Laat ons volk gaan!”*

Wij geloven dat, precies zoals God het geweeklaag van de Joden hoorde die

in slavernij verkeerden, en Hij door hen werd bewogen tot barmhartigheid, en op hun roep antwoordde (zie Ex. 3, 7-8), God ook de jammerklachten hoort van de verhandelde slachtoffers van vandaag, jammerklachten die vaak niet gehoord en opgemerkt worden door de rest van de maatschappij. Wij worden eraan herinnerd, dat God niet neutraal blijft ten aanzien van verdrukking en slavernij; Hij staat aan de kant van de armen en van de slaven; Hij begeleidt hen in hun lijden, en in hun streven naar bevrijding. Als volgelingen van de God van de bevrijding, worden ook wij opgeroepen om solidair aan de zijde te staan van hen die lijden, en in de wereld van vandaag zijn getransformeerd in slaven; en wij stellen alles in het werk, opdat zij zullen worden bevrijd.

## De profetische hoop

De spiritualiteit van Talitha Kum is geworteld in de profetische hoop. Wij varen op de wijsheid en leiding van de vele profeten, die ons zijn voorgegaan, en die met naam of zonder naam in de Schriften worden genoemd, alsmede op hen die deel uitmaken van de levende katholieke traditie van de afgelopen tweeduizend jaar. Wij ontleen kracht en inspiratie aan de profetische hoop van Jesaja, die moedig verkondigde: *“De geest van Jahwe, mijn Heer, rust op mij, want Jahwe heeft mij gezalfd. Hij heeft mij gezonden om de armen het blijde nieuws te brengen, om te verbinden wier hart gebroken is, om aan de gevangenen vrijlating te melden, en aan de geboeiden de terugkeer naar het licht...”* (Js. 61, 1). Deze woorden vonden weerklank bij Jezus aan het begin van Zijn openbare leven, toen Hij verklaarde dat zijn profetische visie vandaag in vervulling was gegaan, in het bijzijn van allen die naar Hem luisterden (Lc. 4, 18-21). Aan de werkelijkheid van onze hedendaagse wereld, kunnen wij zien, dat deze visie nog niet geheel in vervulling is gegaan, en dat er nog steeds verdrukten en gevangenen zijn. Wij worden er daarom vandaag toe opgeroepen om dit profetisch werk van het verkondigen van de Blijde Boodschap van Gods liefde, troost en vrijheid voort te zetten, in de hoop dat eens deze nieuwe werkelijkheid zal worden gerealiseerd.

Alhoewel het werk dat is gericht op het beëindigen van de mensenhandel ontmoedigend kan lijken, verkondigt onze spiritualiteit die is gevestigd in de profetische hoop, dat *“voor God alles mogelijk is”* (Mc. 10, 27). In een gebed dat vaak wordt toegeschreven aan de profetische heilige Oscar Romero, worden wij eraan herinnerd, dat wij *“nooit de eindresultaten mogen zien, maar dat is het verschil tussen de meester en de knecht. Wij zijn knechten, en geen meesters; wij zijn bedienaren, en geen messiassen. Wij zijn de profeten van een toekomst, die niet onze eigen toekomst is”*. Wij halen onze troost uit de wetenschap, dat wij allemaal trouw onze rol vervullen, waarmee wij antwoorden op de oproep om een einde te maken aan de mensenhandel, en wij nodigen anderen uit om met ons mee te werken in deze profetische missie, die leven en liefde verkondigt onder de allermoeilijkste omstandigheden.

De profetische hoop is diep geworteld in het Paasmysterie; het leven, de dood en de verrijzenis van Jezus leert ons, dat zelfs in het donkerste uur, zelfs wanneer

het erop lijkt, dat de dood en het kwaad hebben gewonnen, God nieuw leven kan laten ontstaan in de wereld. De hoop van de verrijzenis is de zegen die wij mogen zien in de levens van overlevenden, die wij uit situaties van mensenhandel hebben begeleid, en in het genezingsproces, dat hen hun levens en hun vrijheid terugschenkt. Deze profetische hoop wordt versterkt, wanneer wij verhalen met elkaar delen over hoe God een vluchtweg schiep op plaatsen waar geen vluchtweg was, waarbij Hij hen een veilige schuilplaats bood, en aan ons de kracht gaf om door te gaan. Dit is een levende hoop, die niet afhangt van aantallen en resultaten, maar eerder een genade is, die wordt geschonken door de Geest van de verrezen Christus.

## De samenwerking

De spiritualiteit van Talitha Kum vindt haar weerklank in een sterke toewijding aan de kracht van gemeenschap en samenwerking. Wij beschouwen de Drieëne God als Eerste Voorbeeld van samenwerking en gemeenschap: Drie Personen in één, Eenieder met gescheiden rollen, innerlijk verenigd als één Kracht, met Elkaar werkend in Liefde, voor de bloei van het leven. Dit Model van de Drieëenheid vormt en inspireert het werk van onze gemeenschappen, die samenkomen in liefde, om te werken naar een gemeenschappelijke visie: een wereld zonder mensenhandel. Wij respecteren en eren de verschillen tussen onze netwerken – de culturen en de congregaties met verschillende charisma's – en waarderen hoe die verschillende gaven worden gebruikt in dienst van de verkondiging van Gods bevrijdende kracht in de wereld. Wij weten dat wij, ondanks onze verschillen, zijn verenigd in één gemeenschappelijk geloof, als ledematen van het Lichaam van Christus. Wij hebben de unieke gaven, die door God zijn geschonken in elke persoon, nodig om samen te werken met het grotere geheel, voor het welzijn van het hele Lichaam waartoe wij allen behoren.

## De katholieke sociale leer

De spiritualiteit van Talitha Kum is diep geworteld in de katholieke sociale leer. Elk van de zeven thema's van de katholieke sociale leer is gerelateerd aan ons werk, en roept op om een einde te maken aan de mensenhandel: 1) het leven en de waardigheid van de menselijke persoon; 2) de roep om het gezin, om de gemeenschap en om participatie; 3) de rechten en de verantwoordelijkheden; 4) de keuze voor de armen en de kwetsbaren; 5) de waardigheid van werk en de rechten van arbeiders; 6) de solidariteit; 7) de zorg voor Gods schepping.

*Het leven en de waardigheid van de menselijke persoon:* de spiritualiteit van Talitha Kum is diep geworteld in ons geloof in de waardigheid van de menselijke persoon, en in de heiligheid van al het leven, en dit roept ons ertoe op om ons uit te spreken en te handelen tegen alle systemen en structuren, die de grondslagen van de menselijke waardigheid van een persoon ontkennen. De mensenhandel bedreigt menselijke wezens, die worden gedegradeerd tot goederen die gekocht en verkocht kunnen worden, waardoor de mensenrechten op leven en waardigheid worden ontkend.

*De roep om het gezin, om de gemeenschap en om participatie:* Alle mensen hebben het recht om volop aan de maatschappij deel te nemen, om gezinnen te vormen, indien zij daartoe besluiten, en om samen te werken voor het gemeenschappelijke welzijn. De mensenhandel breekt gezinssystemen af, en berooft een individu van haar of zijn vrijheid om deel te nemen aan de maatschappij, en te werken aan het gemeenschappelijke welzijn. Ons geloof roept ons ertoe op, om hen die worden gevangen in deze moderne slavernij te bevrijden, opdat zij deze basisrechten en vrijheden ook zullen kunnen nastreven.

*De rechten en de verantwoordelijkheden:* Elke persoon heeft het fundamentele recht om te leven, en draagt verantwoordelijkheden, opdat deze rechten worden beschermd, en worden gegeven aan iedereen. De mensenhandel erodeert het leven en de vrijheid van een persoon, en wij dragen allemaal een verantwoordelijkheid om te verzekeren, dat de onvervreembare waardigheid en de mensenrechten van elke persoon worden beschermd en gevoed.

*De keuze voor de armen en de kwetsbaren:* Deze voorkeursoptie voor de armen en de kwetsbaren, erkent dat de armen en de kwetsbaren een bijzonder risico lopen, dat hun rechten kunnen worden aangetast, en dat zij ongerechtigheid kunnen ondergaan. Zoals God ook steeds een keuze maakte voor de armen en kwetsbaren in de geschiedenis, zo zullen ook wij prioriteit blijven verlenen aan de noden van de armen en van de kwetsbaren. Wij weten, dat de mensenhandelaren zich met name richten op hen die kwetsbaar zijn, en dat de armoede vele mensen brengt in situaties van mensenhandel. Wij kennen een nauwe band toe aan de relatie tussen armoede en mensenhandel, en steunen de oproep om onrechtvaardige economische structuren uit te dagen, en om alle kwetsbare bevolkingen te beschermen, als belangrijk onderdeel van een beleid, dat moet leiden tot de beëindiging van de mensenhandel.

*De waardigheid van werk en de rechten van arbeiders:* De basisrechten van arbeiders, inclusief een redelijke en eerlijke beloning, veilige en gezonde arbeidsvoorwaarden, en het recht op organisatie en op het lidmaatschap van vakbonden, moet worden gerespecteerd. De mensenhandel is winstgevend voor de handelaren, omdat deze is gebaseerd op de uitbuiting van werkers, werkers die helemaal geen eerlijke beloning ontvangen; van hen wordt veelal fysiek, seksueel en mentaal misbruik gemaakt; zij werken bovendien onder gevaarlijke omstandigheden, en er wordt hen geen gelegenheid geboden om zich samen met andere uitgebuite werkers te organiseren. Omdat wij zijn geroepen tot de verdediging van de waardigheid van werk en van de rechten van de arbeiders, komen wij bij elkaar om onze collectieve stem te laten horen, en om een aanklacht in te dienen tegen alle vormen van moderne slavernij, en om de rechten van alle arbeiders te verbeteren.

*De solidariteit:* Het principe van de solidariteit herinnert ons eraan, dat wij zijn geroepen tot solidariteit met hen die lijden onder de systemen van verdrukking, om met hen samen te werken voor vrede en gerechtigheid en voor onze collectieve vrijheid, omdat wij allemaal met elkaar zijn verbonden. Een spiritualiteit van

solidariteit voorkomt, dat wij blinde ogen of dove oren hebben voor de jammerklachten van hen die lijden onder de mensenhandel. In plaats daarvan verenigen wij ons lot met hen, begeleiden hen die al door de mensenhandel zijn getroffen, en proberen te voorkomen, dat anderen hiervan het slachtoffer worden. Solidariteit herinnert ons eraan, dat wij hierin allemaal samen zijn.

*De zorg voor Gods schepping:* De hele schepping is verbonden door de Geest van de levende God. Als deel van het lichaam van de schepping, zijn wij ertoe geroepen om alle andere delen van het lichaam te verdedigen, of het hierbij nu gaat over mensen, dieren, planten of mineralen. Wij weten, dat de uitbuiting van de Aarde en haar hulpbronnen grote gevolgen heeft voor de menselijke familie. De klimaatcrisis dwingt mensen tot onvoorziene verplaatsingen en migratie, waardoor zij kwetsbaarder worden voor mensenhandelaren. De zorg voor de slachtoffers van de mensenhandel, en de zorg voor de planeet, zijn onderdelen van onze zorg voor Gods schepping, en dragen bij aan de beëindiging van de mensenhandel.

## Conclusie

Onze katholieke geloofstraditie vormt en sticht de spiritualiteit van Talitha Kum. De zaden die tien jaar geleden werden ingeplant door het stichten van dit internationale netwerk van netwerken, groeien nog steeds, gevoed door de Geest van de levende God die nieuw leven voortbrengt, en de Blijde Boodschap van verrijzenis, hoop en vrijheid verkondigt. Wij zien nederig hoe deze Geest nieuwe netwerken en congregaties inspireert om zich bij ons aan te sluiten in dit roepingenproces, dat een einde moet maken aan de mensenhandel. Wij geloven dat ook wij de vruchten zullen zien door de bevrijding van Gods schepping, zolang wij geworteld blijven in deze Geest, die de eeuwen heeft overbrugd en vele uitdagingen heeft overwonnen. Wij zijn dankbaar, dat wij met elkaar in dit werk en in dit geloof verenigd mogen zijn. De Slotverklaring van onze Bijeenkomst van 2019 verklaart stoutmoedig, dat *“wij samen een toekomst zullen scheppen, die zal zijn vervuld van profetische hoop, omdat wij samenwerken, en een netwerk van barmhartigheid en genade blijven vormen!”* Dat is de spiritualiteit van Talitha Kum.

“IK ZEG JE, STA OP”  
EEN BESCHOUWING OVER HET  
EVANGELIE VAN MARCUS 5, 41

Elisabeth Green

*Elisabeth Green is een theologe en een pastorale werkster van de Christelijke Evangelische Doopunie.*

*Origineel in het Engels*

Hoofdstuk 5 van het Evangelie van Marcus is een speciaal hoofdstuk voor ons, omdat het de woorden bevat, die ons werk inspireren: “ ‘Talita Koemi’ ... ‘Meisje, Ik zeg je, sta op’ .”

Voordat we daar aankomen, wil ik echter, dat wij nadenken over hoe deze passage is opgebouwd: we kunnen niet spreken over het kleine meisje dat moest opstaan, zonder te spreken over de vrouw die werd genezen van haar bloedvloeing. Marcus wilde hen samen beschouwen. En wat houdt hen dan samen?

Wel, dat is niets minder dan de luidruchtige menigte, die zich om Jezus samendromt: Er “stroomde veel volk bij Hem samen” en “een dichte menigte vergezelde Hem”. En wanneer Jezus dan eindelijk bij het huis van Jäirus aankomt, staat daar weer die menigte: “Hij zag het rouwmisbaar van mensen die luid weenden en weeklaagden”.

Denk aan mensen die op een markt rondlopen. Denk aan mensen die duwen en dringen om iets te kunnen zien op een feestdag in jullie landen. Denk aan het geluid, de hitte, de kleuren en de reuk. Denk dan aan de menigten die Jezus volgden, die op zoek waren naar iets, hoopten op iets. “Hij zag dan ook een grote menigte. Hij voelde medelijden met hen, want zij waren als schapen zonder herder”.

Een menigte is een zeer fysieke werkelijkheid. En je kunt je niet in een menigte bevinden, zonder mensen aan te raken, en door mensen te worden aangeraakt. Denk er eens aan, dat je je in een volle trein of tram of bus bevindt, en je tussen duwende mensen bevindt, terwijl je voortdurend door hen wordt aangeraakt. Je bent hen dan zeker wel nabij. De menigte is niet alleen aanwezig in de twee episodes van de parabel, maar heeft juist dat aanraken, en het fysiek

menselijk contact hoog op de agenda gezet. Hoe vaak vertelt Marcus ons, dat de vrouw met de bloedvloeïng Jezus aanraakte? Ze dacht eraan om Jezus aan te raken, ze raakte Jezus aan, Jezus vraagt wie Hem aanraakte, en de leerlingen zeggen: "Gij ziet dat de menigte van alle kanten opdringt en Gij vraagt: Wie heeft Mij aangeraakt?" Jezus laat het er niet eenvoudigweg bij zitten, Hij laat de vrouw niet zomaar naar de anonieme menigte teruggaan, maar Hij dringt aan. Het lichamelijk contact, waardoor de genezing plaatsvond, wordt vervolmaakt door Zijn woord: "Dochter, uw geloof heeft u genezen. Ga in vrede en wees van uw kwaal verlost".

Tegen de tijd, dat Jezus bij het huis van Jairo komt, is het alsof Hij genoeg heeft van de menigte, hun lawaai, hun verwarring, en hun gebrek aan capaciteit om Hem te begrijpen. Daarom stuurt Hij hen allemaal naar buiten, en gaat met de ouders van het meisje en Zijn nabije leerlingen het vertrek binnen, waar het kind lag. Hij wordt dan wel niet meer omringd door dringende en duwende lichamen, maar dat betekent niet, dat de aanraking niet meer belangrijk is. Wat doet Jezus dan vervolgens? Hij strekt Zijn hand naar haar uit, en pakt de hand van het kleine meisje. In de eerste episode is het de vrouw die haar hand naar Jezus uitstrekt, en Hem aanraakt. Nu is het Jezus die naar de dochter van Jairo Zijn hand uitstrekt, en haar hand pakt. En weer wordt deze genezende aanraking begeleid door Zijn woord: " 'Talita koemi'; wat vertaald betekent: 'Meisje, Ik zeg je, sta op'." Ga weer op je voeten staan, want dat kun je. Sta op, neem je leven weer in je handen, en wandel verder op je weg. Dat wat haar ziek maakte, verlaat haar: "Onmiddellijk stond het meisje op en liep rond; want het was twaalf jaar". We kunnen hier spreken over wederopstanding, wanneer u daar de voorkeur aan geeft, maar een wederopstanding die plaatsvindt in het midden van het leven, wanneer de dingen moeilijk voor ons worden. Een wederopstanding, een verrijzenis, die ons opheft, ons weer op het juiste spoor zet, en ons de kracht geeft om verder te gaan, op het punt waar we van de weg afgingen.

De menigte, met haar lawaai, haar reuk, haar dringen en duwen, haar menselijke nabijheid, waarin hoop en wanhoop zijn samengeklonterd, die deze twee episodes bijeenhoudt. De menigte vraagt dit ook vandaag van ons. Jezus geeft de moed niet wanhopig op, onder de last van Zijn zware taak en het aantal mensen dat Zijn hulp nodig heeft. En Hij dringt zichzelf niet naar voren met enorme megaprojecten, terwijl Hij zich vertwijfeld afvraagt of Hij deze wel tot een goed einde kan brengen. Hij laat degenen die Hem willen aanraken hun gang gaan, en blijft vervolgens stilstaan, om zich ervan te verzekeren, dat de genezing plaats heeft gevonden, zoals bij die vrouw met de bloedvloeïng; Hij strekt Zijn hand uit naar mensen als Jairo, die Zijn hulp inroept voor zijn zieke kind.

Zijn wij in staat om in te zien, dat deze twee genezingen op de een of andere wijze samengaan? In de eerste episode strekt de vrouw haar hand uit, en raakt Jezus aan; Hij voelde, dat er een kracht van Hem was uitgegaan, en keert zich

om. In de tweede episode strekt Jezus Zijn hand uit naar het meisje, en pakt haar hand. Misschien voelde ook het meisje de kracht van Jezus, die in haar binnendrong, en haar versterkte. We weten dat niet. Na de eerste genezing wierp de vrouw zich, daartoe aangezet door Jezus, voor Hem neer: “Wetend wat er met haar gebeurd was, kwam de vrouw zich angstig en bevend voor Hem neerwerpen...”. Het kleine meisje, daarentegen, lag al; zij was dood of sliep, en zij stond op. Het lijkt mij daarom, dat deze twee bewegingen, het zich neerwerpen, en het opstaan, op de een of andere wijze elkaar aanvullen, en elkaar tot voltooiing brengen. Want is het niet zo, dat wij zelf soms behoefte voelen aan genezing, onze hand uitsteken, en aanraking zoeken, en dan, net als de vrouw met de bloedvloeïing, worden genezen? Andere keren strekken wij, net als Jezus, zelf onze hand uit, om een ander aan te raken met Gods verrijzende kracht. En soms worden wij, net als Jairo’s dochter, zelf aangeraakt door een ander, en worden wij zelf genezen; andere keren wachten wij – precies zoals de leerlingen in de schaduw – op de aanraking van Jezus, om Zijn wonder te begeleiden.

Er is een tijd om ons neer te werpen in eerbied en verwondering, en te luisteren naar een woord uit Jezus’ woorden, dat ons dan in vrede op onze weg zendt, en er is een tijd om zonder aarzeling te antwoorden op Jezus’ geboden: Talitha Kum, “Sta op”, “Ga staan met kracht”, en laten wij doorgaan met onze taken, met hernieuwde kracht.

Ik weet zeker dat dit ook uw ervaring is, zoals die van mij, dat men nooit zal weten hoe God aan het werk is. Maar zoals dit hoofdstuk van het Evangelie ons vertelt: God is aan het werk, in ons en door ons. Gods’ barmhartigheid voor de menigten, is vandaag niet minder dan in Jezus’ tijd. En in deze hete en woelende veelheid, in haar kleuren en reuk, en in haar lawaai, die ons dreigen te overstijgen, reikt God Zijn hand uit naar vrouwen en mannen, zoals wijzelf, die weten dat wanneer zij aanraken en worden aangeraakt, zij ook anderen kunnen aanraken, alles en iedereen met zijn of haar eigen naam, hun eigen individuele levensverhaal, hun eigen hoop en vrees, en behoeftes, zodat wij samen zullen opstaan en verder wandelen, en zullen worden genezen, waarna wij zullen kunnen gaan in vrede.

# WELKOMSWOORD VAN DE PRESIDENTE VAN DE UISG TOT DE DEELNEMERS AAN DE EERSTE ALGEMENE BIJEENKOMST VAN "TALITHA KUM"

Zr. Jolanta Kafka, RMI

*Sr. Jolanta is de Generaal Overste van de Religieuzen van Maria Onbevlekt -  
Claretiaanse Missionarissen en de Presidente van de UISG.*

*Origineel in het Spaans*

Lieve zusters, die hier bijeen zijn, en lieve mensen die ons online vergezellen ... Ik heet jullie hartelijk welkom op deze Bijeenkomst: WELKOM! Het is goed dat wij op deze wijze het tienjarig bestaan van Talitha Kum vieren! In communie, met dankbaarheid, samen op zoek ... als gedelegeerden, namens andere vrouwen en mannen, die hun leven in dienst hebben gesteld van dezelfde roeping: "Talitha Kum! ... sta op!" Ik voel me werkelijk bevoorrecht om jullie namens de UISG te mogen verwelkomen, en dit zijn voor ons woorden van vervulling. Ik beschouw het als een gave van God om in jullie gezichten te mogen kijken. Jullie zijn mooi!

Laat ons heel even in elkaars gezichten kijken: wat een verschillen! Wat een vertegenwoordiging! Hoeveel van Gods barmhartigheid schuilt er in ieder van ons ... die allen zeker met St. Paulus kunnen zeggen ... 'zij die hier zijn, zijn noch sterk, noch wijs, noch superintelligent' ... Nee, wij zijn simpelweg "vol van genade"; wij zijn allen, op een of andere wijze, door God gered, door mensen ... wij hebben allemaal de verlossing ervaren.

Talitha Kum! Ja, jullie waren de eersten die opstonden in antwoord op de stem van Jezus, die jullie leven binnentrad; hierop hebben jullie geantwoord met : 'Ja' ... Jullie hebben iets achtergelaten, en jullie hebben je op weg begeven. Om hier te zijn, is voor eenieder van jullie op de eerste plaats een roeping. Vanaf het moment dat jullie je op de weg van deze roeping bevonden, door Hem te volgen, hadden jullie op een gegeven moment een nieuwe ontmoeting, die de speciale roeping in zich droeg, om deel uit te gaan maken van het netwerk van Talitha Kum. Laten wij God danken voor het ontvangen van deze roeping! Zeker betekende het aanvaarden van deze roeping voor eenieder van ons, en dus ook voor mij, ... een radicale ommekeer in ons bestaan.

Wat gebeurde er in onze gemeenschappen en in onszelf, om de aanvaarding van deze roeping van God te motiveren? Dit weerhield ons ook van haast, omdat we te maken hadden met iets, wat impact had op ons geweten.

Gedurende enkele jaren ontvingen wij informatie, waarin de aanhoudende plaag van de mensenhandel werd aangeklaagd. Er bestaat in de wereld geen land, dat niet hierbij is betrokken. De VN-rapporten bevestigen dit, alhoewel er naast de officiële statistieken veelal werkelijkheden bestaan, die verborgen blijven of nooit worden verteld.

Het protocol dat is opgesteld ter voorkoming, onderdrukking en bestraffing van de mensenhandel, omschrijft dat:

“Mensenhandel het rekruteren, transporteren, overplaatsen, inschepen of ontvangen van personen betekent, door middel van bedreiging, gebruik van geweld of andere vormen van dwang, ontvoering, fraude, misleiding, misbruik van macht of kwetsbaarheid, of van het verstrekken of ontvangen van betalingen of baten, om hiermee toestemming te verwerven voor de controle die een persoon uitoefent over een andere persoon, met als doel zijn of haar uitbuiting. Deze uitbuiting omvat minimaal de exploitatie van de prostitutie van anderen of andere vormen van seksuele exploitatie, gedwongen arbeid of dienstverlening, slavernij of praktijken die hiermee zijn verwant, of het verwijderen van organen” (Artikel 3, paragraaf A). Er zijn hierover statistieken, maar hieronder schuilt een onbeschrijfelijk lijden, een verhaal van leed, en tegelijkertijd van kracht en overleving.

“De Katholieke Kerk is van plan om in te grijpen in elke fase van de mensenhandel; zij wil hen beschermen tegen misleiding en verzoeking; zij wil hen terugvinden, en hen bevrijden, wanneer zij op transport worden gesteld, en tot slaven worden gereduceerd; zij wil hen bijstaan, nadat zij zijn bevrijd; zo wordt ons verteld in de *Pastorale Oriënteringen met betrekking tot de Mensenhandel*, die gedurende de Internationale Conferentie over de Mensenhandel zijn opgesteld (op 04/11/2019). Bij die gelegenheid zei Paus Franciscus: “De mensenhandel is, zoals ik zei, een onrechtvaardigbare schending van de vrijheid en de waardigheid van haar slachtoffers, en van de constitutieve dimensies van het menselijk wezen, zoals dat volgens Zijn Wil is geschapen door God. Om die reden, moet het worden beschouwd als een misdaad tegen de mensheid. Hierover kan geen twijfel bestaan. Hetzelfde gewicht moet, op evenredige wijze, worden toegekend aan alle vormen van schending van de vrijheid en de waardigheid van elk menselijk wezen, ongeacht of het hierbij gaat over een landgenoot of een buitenlander”.

Talitha Kum brengt deze wens van de Kerk in praktijk door het promoten van activiteiten, het bevorderen van het bewustzijn, en haar concrete aanwezigheid in alle fasen van de mensenhandel ... van voorkoming tot herintegratie.

Staan jullie mij toe, om wat geschiedenis in herinnering te brengen. Vanaf 1990 kwamen enkele religieuzen, die werkten met slachtoffers van seksueel misbruik en geweld, die in situaties verkeerden van uitbuiting, in contact met de pijnlijke en de gewelddadige werkelijkheid van de mensenhandel. Zij voelden al gauw de omvang en de complexiteit van wat er gebeurde aan, en begonnen een dialoog met elkaar om meer hulpmiddelen te mobiliseren, en vooral om hun congregaties bewust te maken over wat er speelde. De Algemene Oversten van de Internationale Unie (UISG), die zich volledig bewust waren van deze opkomende context, vroegen aan de UISG-Commissie voor Gerechtigheid en Vrede (JPIC) om evenementen te organiseren, om aan dit groeiende probleem het hoofd te bieden.

In 2001 presenteerde de ATWG het fenomeen van de mensenhandel aan de meer dan 800 algemene oversten, die bijeen waren in Rome voor de Plenaire Bijeenkomst van de UISG. In hun slotverklaring verklaarden de deelnemers aan deze Plenaire Bijeenkomst het volgende: “Wij, 800 vrouwelijke leiders van één miljoen leden van Katholieke Religieuze Instituten wereldwijd, verklaren hierbij in het openbaar onze vastberadenheid om in solidariteit met elkaar samen te werken

in onze gemeenschappen en in de landen waar wij ons bevinden, om op alle niveaus en met nadruk, het misbruik en de seksuele uitbuiting van vrouwen en kinderen te bestrijden, met speciale aandacht voor de vrouwenhandel, wat een winstgevendere multinationale business is geworden” (*Bulletin UISG – Speciale uitgave*, nr. 116).

Deze openbare, in 2001 aangekondigde, toewijding werd nog eens bevestigd gedurende de Plenaire Bijeenkomst van de UISG in 2004, waarmee de weg werd geopend voor een sterkere intercongregatieve samenwerking tussen religieuze congregaties op het gebied van de strijd tegen de mensenhandel. Vanaf het begin was dit initiatief, dat Talitha Kum werd genoemd, het resultaat van een proces van overdenking en dialoog, dat werd uitgevoerd door de zusters in het veld, in samenwerking met de oversten van de vrouwelijke congregaties. We moeten deze hogere oversten danken voor de steun, die ze hun zusters die aan de frontlinie werken, hebben gegeven.

Herinneren wij ons aan de weg die werd uitgezet, dankzij de toewijding van enkele zusters, die de eerste initiatieven coördineerden: Zr. Bernadette Sagma, FMA, coördinator van het UISG-project, en Zr. Eugenia Bonetti, MC; Zr. Estrella Castalone, FMA, die deze positie bekleedde tussen 2010 en 2014. Met de steun van de UISG-presidentes, met name in de twee voorgaande periodes: Zr. Carmen Sammut. En nu, vanaf 2015, is Zr. Gabriella Bottani, SMC, de coördinator.

Wij zullen vandaag onze waardering tonen voor enkele mensen, die een speciale bijdrage hebben geleverd aan de geschiedenis van Talitha Kum... Al degenen die hebben geloofd in de profetische waarde van elk gebaar, om instrumenten te zijn van redding, verdienen een prijs, en we weten al, wat de eerste prijs is: de vreugde van hen die op genereuze wijze het leven dienen van anderen, zoals Jezus ons verzekerde, en de vreugde van het mogen zien van een persoon die weer begint te leven.

Laten wij echter niet ons zicht verliezen op het feit, dat gebaren staan geschreven in processen... Wij maken geen “rand”-gebaren; wij zijn niet gekomen om de ruimte van een “evenement” op te vullen... Wij bevinden ons op een weg, waarop wij nederig onze stappen zetten, waarbij wij leren te volgen. Wij zullen hiermee niet stoppen... met Gods hulp.

Talitha Kum wordt omschreven als een NETWERK. Het NETWERK spreekt over onderling gerelateerde daden of verbindingen, die heel veel bedekken en bereiken. Het is een netwerk dat redt, zonder te binden, zonder te vissen, en zonder te jagen. Het is een netwerk met uitgestrekte armen, waarin een impuls vanuit een bepaald punt de tegenovergestelde pool bereikt.

Het karakter van het netwerk bepaalt een werkstijl. Niemand handelt alleen, en niemand voelt zich alleen. Niemand geeft de indruk de leiding te hebben. Wij zijn deel van een geheel. Het geheel is altijd meer dan het deel, leert de Paus ons. Dit is erg belangrijk in deze delicate en moedige missievorm.

Wij danken de zusters die, vanuit Rome en vanuit de werkplek, op een bijzondere wijze hulp verstrekken, op het gebied van vorming en legaal advies, aan onze logistiek. Het is een gave van God dat jullie, terwijl jullie in dit NETWERK samenwerken, de culturele grenzen en het toebehoren aan jullie congregaties, hebben overschreden. Ongelofelijke netwerken zijn gecreëerd, die slechts een paar jaar geleden ondenkbaar waren. Ongelukkig genoeg, wil de kwade geest zelfs het

goede blokkeren... door het creëren van verdenkingen, verzet veroorzaakt door angst voor de consequenties, die het welzijn van enkelingen benadelen of door het tot zwijgen gebrachte bewustzijn van zovelen. Wij hebben – zoals we al zeiden – een weg te volgen. Ik weet, dat jullie gedurende deze Bijeenkomst verschillende thema's gaan behandelen.

Het herlezen van de reeds afgelegde weg, onze geschiedenis, in dankbaarheid en met een kritische geest, zal hierbij onze eerste taak zijn. Jullie zullen je zeker afvragen hoe jullie met datgene wat jullie geleerd hebben, het beste in de praktijk en met de opgedane ervaring, kunnen oogsten. Wat leren jullie van het contact met mensen?

Ik moedig jullie ertoe aan om de horizonnen van jullie dromen te onderzoeken, en om onmiddellijk jullie doelstellingen vast te leggen:

- Om jullie relaties van wederzijdse steun, onderling uitwisselbare informatie en vorming, en samenwerking in het netwerk van Talitha Kum, voort te zetten, in verbinding met de conferenties van locale religieuzen. Jullie openheid ten opzichte van de leken en andere religieuzen, wat nu al het geval is, is hierbij van belang.
- Om relaties te onderhouden met andere organisaties in een geest van overdenking.
- Ik denk, dat de optie om aan de basis te willen staan, in direct contact met de slachtoffers, hierbij zou kunnen worden omschreven als een prioriteit. Zouden wij onszelf dan kunnen afvragen, of het nu niet tijd is om de nadruk te gaan leggen op de toewijding aan de zogeheten bemiddeling, de “verdediging”? Dat wil zeggen, om een woordvoerder te worden van deze werkelijkheid bij de instituties, en met name bij de legale en preventieve instanties?
- De coördinerende teams in de verschillende landen voltooiën momenteel hun “mandaten”. Jullie moeten bezien hoe deze kunnen worden vernieuwd, omdat de samenstelling van deze Talitha Kum-teams dan zal moeten worden gewijzigd, precies zoals ook de UISG om de drie jaren een nieuw bestuur kiest. Wij danken allen die hieraan hebben meegewerkt! Jullie overvloed aan ervaring, zal een schat zijn voor de nieuwkomers.

Het centrale thema van deze Bijeenkomst is mooi... “Samen tegen de mensenhandel. Het weven van een web in liefde”. Dat past bij het NETWERK en bij deze missie in LIEFDE. Als gedelegeerden, dragen jullie de verantwoordelijkheid om gedurende deze dagen te werken, en om datgene met elkaar te delen, wat eenieder van jullie uit de contexten die jullie vertegenwoordigen, heeft meegebracht, en dit dan tevens voorzien van jullie bereidheid tot luisteren en overdenken. En om dit dan op jullie terugweg mee te nemen, en alles in de praktijk toe te gaan passen, wat hier is overeengekomen. Dit is een dynamiek van het hart: het brengen en het duwen, opdat we door kunnen gaan. Wij vrouwen begrijpen dat goed.

Wij hebben reeds, als brede horizon, één van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, die voor het jaar 2030 werd voorgesteld: “de ontworteling, de uitroeiing, van gedwongen arbeid, moderne slavernij en mensenhandel”. Daaraan dragen wij bij met het Evangelie in onze harten en in onze handen, op weg met elkaar, om dit doel te bereiken. Vanuit de UISG, zullen wij jullie stappen blijven steunen en begeleiden. Ik wens jullie vruchtbare arbeid, en een mooie roepingenervaring!

# WELKOMSWOORD VAN DE COÖRDINATOR VAN TALITHA KUM TOT DE DEELNEMERS AANDE ALGEMENE BIJEENKOMST

Zr. Gabriella Bottani, SMC

*Origineel in het Engels*

Het is een gevoel van diepe dankbaarheid aan God, wat ik gedurende deze jaren van dienstbaarheid aan de UISG rond mij heen aanwezig voelde bij de coördinatie van Talitha Kum. Ik voelde de Goddelijke Aanwezigheid op vele momenten:

- Bij het omarmen van hen die het geweld van de mensenhandel hebben ondergaan, en die nu wegen van rehabilitatie en sociale herintegratie zijn ingeslagen. Het is een werkelijkheid, die ik op afstand begeleid, om hen te dienen die zich aan de basis inzetten. Vooralsnog onvolledige gegevens, die zijn verzameld door Talitha Kum, in samenwerking met de Gregoriaanse Universiteit, geven aan dat onze netwerken in 2018 15.500 personen begeleidde, die de mensenhandel overleefden, waarbij verschillende diensten werden aangeboden. God was aanwezig in het tienermeisje, dat ik ontmoette bij de gebedswake ter voorbereiding op de Wereldgebeds- en overdenkingsdag tegen de mensenhandel. Zij fluisterde in mijn oor: "Dank u wel, ik ga gelukkig naar huis, nu ik weet dat iemand om me geeft!" Die gefluisterde zin is bedoeld voor ons allen!
- Ik ervoer de contemplatie van de aanwezigheid van God in de verwelkomende glimlachjes en in de woorden van bemoediging, die wij broeders en zusters, die zich toewijden aan een met het volk verbonden inzet tegen de mensenhandel, elkaar wederzijds schenken, ook in het geval wij verschillende meningen en handelwijzen hebben. Ik realiseer, dat ons netwerk veel meer dan een coördinatie ruimte is; wij zijn een "groep die elkaar steunt", wij voeden hoop. Ik wil mijn speciale dank tot uitdrukking brengen aan de zusters van het Internationaal Coördinatie Comité, die vanaf 2016 in hun respectievelijke regio's elkaars toewijdingen hebben ondersteund: Zr. Adel (Azië), Zr. Patricia (Afrika), Zr. Imelda (Europa), Zr. Ann en Zr. Claudette (Noord-Amerika), Zr. Carmela (Latijns-Amerika) en Zr. Colleen (Oceanië), die vandaag niet onder ons aanwezig is om gezondheidsredenen. Aan haar de speciale omhelzing van ons allen! De UISG zal het Comité dit jaar vernieuwen.
- God roept ons op tot samenwerking, om samen te weven, via de verzoeken en de ondersteuning die wij vanuit de UISG ontvangen, op de eerste plaats van Zr. Patricia Murray, IBVM, de uitvoerende secretaresse. Ik wil in dit kader ook Zr. Carmen Sammut, MSOLA, vermelden, die vandaag bij ons is,

en de UISG-presidente was tot voor een paar maanden geleden; en verder Zr. Jolanta Kafka, RMI, die nu deze dienstbaarheid aan de UISG voortzet, en die zojuist woorden tot ons heeft gericht, die ons ertoe aanzetten om met ons werk door te gaan. Mijn dank gaat uit naar de leiders van vele congregaties, die ons hebben gemotiveerd en ondersteund, en zusters ertoe hebben aanzet om zich bij het netwerk aan te sluiten. Ook de Kerk bevestigt onze roeping via het leergezag van Paus Franciscus, en zij begeleidt ons, dankzij ons partnerschap met de Afdeling Migranten en Vluchtelingen.

## “Samen tegen de mensenhandel. Het weven van een web in Liefde”

Het gekozen beeld is dat van een kompas, om ons in het duister en in onze gecompliceerde tijd te kunnen oriënteren.

**Samen:** een woord dat insluit, dat in beweging zet, en ons uitnodigt om de grenzen, de muren en de zeeën die ons verdelen, opnieuw te overwegen, om concepten van verdeling en dood af te kunnen breken, en ruimtes te kunnen bouwen van ontmoeting, verwelcoming en bekering.

**Samen:** als een beweging waarvan meer mensen uit meer landen deel uitmaken, om aldus iedereen te bereiken, die door de Liefde moet worden omarmd.

**Samen:** Verschillende mensen die het trauma van de mensenhandel hebben ondergaan, religieuzen en toegewijde leken met verschillende charisma's, die de uitdaging van de samenwerking accepteren. Mensen uit verschillende culturen, landen, religieuze tradities, ideeën, talenten en met verschillende wereldvisies. Samen leren wij wat vrijheid, respect en waardering voor verscheidenheid betekent, en aldus wordt de daarin besloten waardigheid van elke persoon beschermd.

**Samen tegen de mensenhandel:** samen, met het doel om paden en processen van vrijheid en waardigheid te bevorderen, tegen alle vormen van uitbuiting van mensen en het milieu. Want, zoals Paus Franciscus ons in zijn encycliek *Laudatio Si* in herinnering brengt: “de menselijke omgeving en de natuurlijke omgeving worden gezamenlijk aangetast” (LS 48). Wij zien deze wederkerige aantasting daadwerkelijk in verschillende contexten: bij de mijnen van het grote merengebied in Kongo, in het wortelbomenwoud in Bangladesh, en in een bijzonder gebied, waaraan ik hier wil herinneren: het Amazonegebied, niet alleen omdat dit mij bijzonder aan het hart gaat, maar vooral omdat de uitbuiting van de mens en van de natuurlijke omgeving één van de thema's zal zijn gedurende de Synode, die over enkele weken hierover zal worden gehouden.

**Het weven van een web in Liefde:** de netwerken van Talitha Kum weven preventieactiviteiten, sociale rehabilitatie en herintegratie voor allen die het geweld van de mensenhandel ondergaan: voor individuen, families en gemeenschappen. De mensenhandel treft niet alleen de verhandelde personen zelf: het treft tevens hele families, dorpen en landen.

**Het weven van een web in Liefde** stelt ons in staat de duistere drijfveren binnen te treden, die de verspreiding van de mensenhandel bevorderen: de bijdragende structurele factoren. Dit zijn er veel; ze zijn verschillend en met elkaar verweven, maar ik wil de nadruk leggen op twee ervan, die ik heb ontdekt door het

luisteren naar onze netwerkerservaringen:

*De eerste:* het machtsdifferentieel tussen mannen en vrouwen in alle sectoren: de economische, sociale, familiale, culturele en religieuze sectoren.

Wij weten dat, maar we spreken er steeds minder over. De voornaamste statistische bronnen bevestigen, dat de meerderheid van de verhandelde personen, meer dan 70%, uit vrouwen en meisjes bestaat. De vormen van uitbuiting zijn verschillend: gedwongen huwelijken, huishoudelijke dienstverlening, bedelen, uitbuiting als arbeidsters in de landbouw, de visserij, de textielindustrie, de dienstensector en het toerisme. Vrouwen vormen 90 % van de verhandelde personen, in het geval van seksuele uitbuiting. Dit leidt tot ernstige zorgen; het is een schande!

Wij vrouwen zijn een bron voor de mensheid, en wij bezitten gelijke waardigheid. Wij moeten dit erkennen, en elkaar kracht geven op een insluitende wijze, die iedereen erbij betreft. Wij zouden willen, dat deze toewijding haar weerslag vindt in de Kerk. Wij zouden willen, dat de Kerk voor de deelname van vrouwen grotere en hoger gekwalificeerde ruimtes schept, en dat wij vrouwen meer worden betrokken in de besluitvormingsprocessen, met name over de onderwerpen die relevant voor ons zijn, en die ons raken.

*De tweede:* het dominante model van de neoliberale ontwikkeling, vaak aangeklaagd door Paus Franciscus. Dit model heeft reeds haar tekortkomingen getoond. De maximalisering van winsten tegen elke prijs, heeft de ongelijkheden vergroot, terwijl de dramatische vermindering van de verschaffing van diensten aan de burgers door de Staten – op sociaal, gezondheids- en onderwijsgebied – de situatie verergert van mensen die zich al in een zwakke situaties bevinden, en steeds meer sociale groepen worden aldus gemarginaliseerd. De progressieve polarisatie van de politieke discussie over immigratie, bevordert verdeling en discriminatie. Deze roept tegenstand en haat op tegen hen die worden beschouwd als “anders”.

Als gevolg hiervan, hebben wij te maken met de volgende problemen in de dagelijkse organisatie van onze dienstverlening, met name op het gebied van de hulpverlening:

- (eerste) Op middenlange en lange termijn de afname van hulpmiddelen, ter beschikking gesteld door de plaatselijke autoriteiten, op het gebied van gezondheidszorg, de sociale dienstverlening en de toegankelijkheid tot ons werk. De financiële middelen, die door de regeringen ter beschikking worden gesteld voor programma's op het gebied van preventie, opvang en sociaal-economische herintegratie van verhandelde personen, worden in toenemende mate gereduceerd. Met name mensen, die een lang begeleidingstraject nodig hebben, zoals in het geval van de mentale begeleiding, worden aan de kant gezet. Wij zien dat, door dit gebrek aan fondsen, opvanghuizen worden gesloten, en worden bestemd voor andere diensten; ook gebeurt het, dat we geen schuilplaats meer kunnen vinden voor een overlevende, omdat er geen fondsen meer beschikbaar worden gesteld voor de opvang van individuen, die in moeilijke omstandigheden verkeren.

- (twee) De uitbuiting wordt genormaliseerd, en de mensen die hiervan het slachtoffer zijn, dromen niet meer over een beter leven, want zij kennen alleen maar die uitbuiting, en beschouwen zichzelf als goederen, objecten ... De rechtssystemen maken het vinden van een oplossing voor de uitgebuite personen steeds moeilijker. Zij worden vaak met een klein bedragje aan geld, dat wordt gegeven aan een NGO voor hun zorg, naar huis teruggestuurd.
- (derde) Wij constateren ook met zorg de toenemende kwetsbaarheid voor verhandeling op de mensenmarkt van immigranten, met name van hen aan wie elke mogelijkheid wordt ontzegd om aan geldige documenten te komen; daardoor neemt hun mogelijke mobiliteit af. Wij zien verder, dat het steeds moeilijker wordt om verhandelde personen te benaderen, en om hen te identificeren.

Wij wijden ons toe aan het stimuleren van individuele en collectieve transformatieprocessen (zie Rm. 12, 2); transformatie, in de zin van conversie en bekering, raakt alles in onszelf: onze mentaliteit, onze levensstijl en levenskeuzes en onze culturele modellen. Het is onmogelijk om het leed van de mensenhandel op haastige wijze te benaderen. Dit is alleen mogelijk, wanneer wij ons bewegen met het ritme van de “Liefde”, waardoor de werkelijkheid in ons gaat wonen, en wij in de werkelijkheid gaan wonen. Als we dat niet doen, dan riskeren wij, dat wij gaan lijken op de handelaren, die mensen gebruiken voor hun macht, hun prestige, hun geld, enzovoorts.

Voor ons, van Talitha Kum, betekent het bestrijden van de mensenhandel, dat wij God in ons en met ons moeten laten werken. Er zijn simpele gebaren, die schoonheid en vrijheid doen schijnen in het donker, dat wordt veroorzaakt door niet-functionele relaties van dominantie en van geweld.

Net als Maria, ervaren wij, dat Gods handelen de trots verdrijft, en de machtigen ten val brengt, hen verwacht, omdat Hij een voorkeursoptie heeft voor de armen, de verstotelingen, de mensen in de periferie, zij waarvan wordt beweerd, dat zij geen waarde hebben (zie Lc. 1, 51-52); God roept ons op om samen te werken, omdat Hij ons vraagt om de eerste stap te zetten, en onze relaties, die door competitie zijn verwond, te herstellen en te genezen. Deze competitie wordt ons vaak opgelegd door culturele dominantiemodellen, die ons leren om tegen elkaar te vechten.

Mensenhandel is één van de symptomen van de crisis van onze tijd. In deze context zijn wij geroepen om in Gods LIEFDE te BLIJVEN (zie Joh. 15, 9), en de hoop levend te houden, door het samen weven van een netwerk in Liefde. Moge de heilige Josephine Bakhita, onze zuster, ons begeleiden en ondersteunen, zij die persoonlijk het trauma van de slavernij heeft gekend; moge zij ons de weg wijzen, om trouw te blijven in Liefde.

Mogen wij, gedelegeerden van deze Bijeenkomst, de genade ontvangen om recht te doen, om de goedheid te beminnen, en om ootmoedig de weg te bewandelen met God (Mi, 6, 8).

TOESPRAAK VAN DE HEILIGE VADER FRANCISCUS  
TOT DE DEELNEMERS AAN DE EERSTE ALGEMENE  
BIJEENKOMST VAN "TALITHA KUM", HET  
INTERNATIONALE NETWERK VAN HET GEWIJDE  
LEVEN TEGEN DE MENSENHANDEL

Heilige Vader Franciscus

*Zaal van het Consistorie*

*Donderdag 26 september 2019*

*Lieve Zusters,*

Ik ben erg blij, dat ik jullie vandaag kan ontvangen bij gelegenheid van jullie Eerste Algemene Bijeenkomst. Ik dank zuster Kafka en zuster Bottani voor hun inleiding. Talitha Kum werd gesticht in 2001 door een missie-intuïtie van de Internationale Unie van Algemene Oversten, en presenteert zich vandaag als een wereldnetwerk, dat krachten coördineert van de instituten van het gewijde leven die zich inzetten tegen de mensenhandel. In slechts tien jaar tijd coördineert zij 52 netwerken van vrouwelijke religieuzen, die aanwezig zijn in meer dan 90 landen op alle continenten. De cijfers van jullie dienstbaarheid spreken duidelijke taal: tweeduizend veldwerkers, meer dan vijftienduizend slachtoffers van de mensenhandel die jullie steun ontvangen, en meer dan tweehonderdduizend personen die door jullie worden bereikt met preventieve activiteiten en gevoelige informatie.

Ik feliciteer jullie met het belangrijke werk, dat jullie in dit zo complexe en dramatische kader realiseren. Een werk dat de missie en de samenwerking tussen de instituten verenigt. Jullie hebben gekozen voor het front in deze strijd. De talrijke congregaties die als "voorposten" in deze missietaak van de Kerk tegen de plaag van de mensenhandel werken of hebben gewerkt, verdienen daarom erkenning (zie: *toespraak tot de deelnemers aan de Conferentie over de Mensenhandel, 11 april 2019*). En jullie doen dit samen: jullie stellen hiermee een voorbeeld. Het is een voorbeeld voor de hele Kerk, ook voor ons: mannen, priesters, bisschoppen ... Het is een voorbeeld. Ga zo door!

Deze Eerste Bijeenkomst heeft als belangrijkste doel de evaluatie van de afgelegde weg, en de identificatie van missieprioriteiten in de komende vijf jaar. Jullie hebben besloten, om gedurende de verschillende sessies van de Bijeenkomst twee belangrijke vraagstukken aan de orde te stellen, die zijn verbonden met het

fenomeen van de mensenhandel. Van de ene kant, de grote verschillen die nog steeds de situatie van de vrouwen in de wereld kenmerken, en die vooral zijn gebaseerd op sociaal-culturele factoren. Van de andere kant, de beperkingen die moeten worden gesteld aan het neoliberale ontwikkelingsmodel, dat met zijn individualistische visie de verantwoordelijkheid van de Staat op dit gebied dreigt te ontkennen. Het betreft hier zonder enige twijfel complexe en urgente uitdagingen, die om geschikte en efficiënte antwoorden vragen. Ik weet, dat jullie je er in deze Bijeenkomst toe willen verplichten hiervoor oplossingen te vinden, en hiervoor de financiële middelen willen zoeken. Ik waardeer deze pastorale planvorming, omdat deze zal leiden tot een hoger gekwalificeerde en betere steun aan de lokale kerken.

Alhoewel deze erg belangrijk zijn, zijn dit niet de enige uitdagingen die wij zullen moeten aangaan. De Afdeling Migranten en Vluchtelingen van het *Dicasterie voor de Integrale Menselijke Ontwikkeling*, heeft onlangs een document gepubliceerd, dat als titel droeg: “*Pastorale Oriënteringen over de Mensenhandel*”, een document dat de complexiteit van de hedendaagse uitdagingen expliciet maakt, en duidelijke indicaties biedt voor alle pastorale werkers, die zich op dit gebied willen inzetten.

Ik wil ook bij deze gelegenheid mijn bemoediging uitspreken aan alle vrouwelijke instituten van het gewijde leven, die de inzet van hun zusters in de strijd tegen de mensenhandel en in de bijstand aan de slachtoffers hebben georganiseerd en ondersteund. Terwijl ik jullie uitnodig om continuïteit te geven aan deze inzet, richt ik mijn oproep ook tot de andere vrouwelijke en mannelijke religieuze congregaties, opdat zij zich zullen aansluiten bij dit missiewerk, en hun personeel en andere middelen in dienst hiervan zullen stellen, zodat elke plaats zal kunnen worden bereikt. Daarnaast wens ik jullie toe, dat het aantal stichtingen en weldoeners, die hun genereuze en belangeloze steun geven aan jullie activiteiten, zal worden vermenigvuldigd. Wat betreft mijn uitnodiging aan de andere religieuze congregaties, denk ik aan de problemen van die congregaties, en misschien zullen enkele van die congregaties (mannelijke en vrouwelijke) tegen jullie zeggen: “Wij hebben vele problemen die van binnenuit moeten worden opgelost, wij kunnen dit niet ....”. Zeg dan tegen hen, dat de Paus tegen jullie heeft gezegd, dat de “interne” problemen kunnen worden opgelost door de straat op te gaan, zodat er frisse lucht naar binnen komt.

De reikwijdte van de uitdagingen beschouwend, die de mensenhandel met zich meebrengt, is het noodzakelijk een gezamenlijke inzet te bevorderen van de verschillende kerkelijke structuren. Alhoewel van de ene kant de pastorale verantwoordelijkheid essentieel is toevertrouwd aan de lokale kerken en aan de bisschoppen, is het van de andere kant wenselijk, dat de laatstgenoemden in staat zullen zijn om in hun pastorale planvorming en in hun pastorale handelen de vrouwelijke en mannelijke congregaties, alsmede de in hun territorium aanwezige katholieke organisaties te betrekken, om het werk van de Kerk sneller en efficiënter te kunnen maken.

In hun strijd tegen de mensenhandel zijn de religieuze congregaties op voorbeeldige wijze hun taak aan het realiseren op het gebied van de charismatische

animatie van de lokale kerken. Jullie pastorale intuïties en initiatieven wijzen de weg van een urgent en efficiënt kerkelijk antwoord. Wel wil ik jullie eraan herinneren, dat “de weg van het vrouwelijke en het mannelijke gewijde leven, een weg is, die geïntegreerd moet zijn in de Kerk” (*Toespraak geschreven voor de XXI-ste Plenaire Bijeenkomst van de UISG, op 10 mei 2019*). Dit is de weg die de Heilige Geest voor ons heeft bereid: Hij is de Auteur van de “wanorde” in de Kerk, met vele charisma’s, en tegelijkertijd de Auteur van de harmonie in de Kerk. Een weg van rijkdom. En juist dit is nu “het zijn” in de Kerk, met de gaven van de Heilige Geest: de vrijheid van de Geest. En wanneer iemand van jullie twijfelt, raadpleeg dan de Handelingen van de Apostelen, en zie daar de creativiteit van de Geest, wanneer de gelovigen de moed hebben om de Synagoge uit te komen, en naar buiten te gaan. “Buiten de Kerk – buiten deze Kerk – en parallel aan de lokale kerk, functioneert het niet” (*idem*). Maar de Kerk, deze Kerk die rijk is aan vele charisma’s, geeft ons de kracht.

Lieve zusters, ik zegen jullie, en ik vertrouw jullie goede voornemens voor de toekomst toe aan de Maagd Maria; en ik verzeker jullie, dat ik jullie in mijn gebeden aanbeveel. En vergeten jullie niet voor mij te bidden, want ik heb jullie gebeden nodig. En ik geef jullie nog een laatste advies. Sluiten jullie geen dag af, zonder te denken aan de blik van één van de slachtoffers, die jullie hebben gekend: dat is een prachtig gebed. Veel dank!

# SLOTVERKLARING BIJEENKOMST VAN TALITHA KUM

27 september 2019

Wij, 86 gedelegeerden uit 48 landen, vertegenwoordigers van de 52 netwerken van Talitha Kum, die zich op alle continenten inzetten om een einde te maken aan de mensenhandel, zijn van 21 tot 27 september 2019 bijeengekomen in Rome bij de UISG (de Internationale Unie van Algemene Oversten), in een geest van dankbaarheid en mondelinge overpeinzing, voor het volgende:

- Het vieren van het tienjarig bestaan van Talitha Kum;
- Het evalueren van het werk, dat wij samen hebben verricht, op basis van de prioriteiten van 2016;
- Het formuleren van de prioriteiten van Talitha Kum International, ter ondersteuning van de activiteiten tegen de mensenhandel, gedurende de periode 2020-2025.

De mensenhandel neemt over de hele wereld verschillende vormen aan. Als leden van een internationaal netwerk en als navolgers van Jezus Christus, voelen wij de roeping om te antwoorden op de structurele oorzaken van de mensenhandel, welke uitstijgen boven de nationale grenzen. Om onze missie en visie te kunnen volbrengen, hebben we drie prioriteitsgebieden aangemerkt, waar structurele ongerechtigheid heerst, om daarmee de mensenhandel te kunnen bestrijden.

***De eerste prioriteit: het verschil in macht tussen mannen en vrouwen in alle sectoren: economisch, sociaal, familiair, politiek, cultureel en religieus***

**Wij klagen** het commercialiseren en het belasteren van vrouwen **aan**, wat bijdraagt aan een globale cultuur van uitbuiting en geweld tegen vrouwen, wat kan uitmonden in mensenhandel. Volgens de UNODC (het Bureau van de Verenigde Naties tegen Drugs en Misdad) zijn 72 % van de slachtoffers van de mensenhandel vrouwen en kinderen. Er bestaan vele vormen van mensenhandel, waaronder de seksuele uitbuiting, het slavenwerk en het illegaal verwijderen van organen. In het geval van seksuele uitbuiting ligt het vrouwelijke percentage van de slachtoffers nog veel hoger.

**Wij richten een uitnodiging** tot de Kerk, als lichaam van Christus en voorbeeld voor de maatschappij, om te getuigen van de waarde en de waardigheid van vrouwen, waarbij hun rol in alle sectoren van de maatschappij wordt erkend. Moge deze inzet voor de vrouw zich weerspiegelen in de inschakeling van vrouwen bij besluitvormingsprocessen, met name over thema's die hen van nabij betreffen. Wij vragen aan de bisschoppenconferenties, aan de religieuze broeders en zusters, aan de clerus van de bisdommen en aan de leken, om op gelijk niveau

met de vrouwen samen te werken om de dominantiecultuur te transformeren, en de netwerken van Talitha Kum in de bisdommen en in de lokale gemeenschappen te accepteren. Wij vragen aan alle regeringen van de wereld om wetgeving en openbaar beleid te garanderen, die de waardigheid en de rechten van vrouwen en kinderen bevorderen en veiligstellen.

**Wij zetten ons in** om te werken aan een wederkerige versterking van de strijd tegen de mensenhandel, om het insluitende werkgroepmodel van onze netwerken te verstevigen, om solidair te zijn met allen die worden verdrukt, vooral met vrouwen en kinderen, en om de waardigheid en de gelijkheid van allen te bevorderen.

***De tweede prioriteit: het dominante neoliberale ontwikkelingsmodel en het ongelimiteerde kapitalisme scheppen situaties van kwetsbaarheid, die worden uitgebuit door ronselaars, handelaren, werkgevers en consumenten.***

**Wij klagen** dit onrechtvaardige economische ontwikkelingsmodel **aan**, wat de winst stelt boven de mensenrechten, een cultuur schept van geweld en commercie, en de gereserveerde fondsen vermindert voor fundamentele sociale dienstbaarheid, waardoor personen het risico wordt aangedaan om verhandeld te worden. Dit beïnvloedt bovendien de programma's op het gebied van preventie, bescherming, ondersteuning, integratie en herintegratie van verhandelde personen op negatieve wijze. Wij klagen bovendien de wijd verbreide corruptie aan, die dit kwaad in staat stelt om zich verder te verspreiden.

**Wij richten een uitnodiging** tot de Kerk, om gebruik te blijven maken van haar Sociale Leer, om de sociale structuren te bekritisieren, en een sociaal-economische gerechtigheid te bevorderen. Wij vragen aan de regeringen om rechtvaardige alternatieven te ontwikkelen voor het neoliberale ontwikkelingsmodel, om wetten tegen de mensenhandel aan te nemen en toe te passen, om meer fondsen ter beschikking te stellen om lange termijnprogramma's te ondersteunen op het gebied van de preventie en op het gebied van de steun aan de overlevenden in hun genezingsproces, en in hun maatschappelijke rehabilitatieproces. Deze programma's zouden in directe samenwerking moeten worden opgesteld met de overlevenden, en met hen die hen assisteren, zoals de netwerken van Talitha Kum.

**Wij zetten ons in** om rechtvaardige en duurzame economische praktijken te bevorderen binnen onze netwerken. En we zetten ons tevens in om ruimtes te creëren die zich bezighouden met interdisciplinaire beschouwingen, en met samenwerking en bemiddeling binnen de verschillende kerkelijke, interreligieuze, regerende en internationale organisaties, die voldoen aan de waarden van het Evangelie en aan de Sociale Leer van de Kerk.

***Derde prioriteit: onrechtvaardige en ongepaste openbare wetgeving en beleid, die gepaard gaan met gedwongen migratie, verhogen het risico van personen om verhandeld te worden.***

**Wij klagen** de onrechtvaardige wetgeving en het onrechtvaardige openbare

beleid **aan**, dat is gebaseerd op een racistische cultuur van vreemdelingenhaat, die de elementaire mensenrechten weigert aan personen die migreren. Wij klagen ook de onmenselijke politieke retoriek aan, die haat, verdeeldheid en geweld zaait. En wij klagen verder het onbuigzame migratiebeleid aan, dat de slachtoffers van de mensenhandel in het duister laat staan, waardoor de identificatie van de slachtoffers, en het in staat van beschuldiging stellen van de criminele daders, wordt bemoeilijkt.

**Wij richten een uitnodiging tot** alle katholieken en tot de mensen van goede wil, om profetische standpunten in te nemen, die op één lijn staan met de oproep van Paus Franciscus om te bidden, om te verwelkomen, om te beschermen, en om de integratie van migranten, vluchtelingen en autochtone geëvacueerde personen te bevorderen, om te verhinderen dat zij in handen vallen van de handelaren. We vragen aan de regeringen om een migratie- en douanebeleid toe te passen, dat mensenhandel voorkomt, en de veiligheid, de waardigheid, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden van alle migranten beschermt, naast de erkenning van hun migrantenstatus.

**Wij zetten ons in** om via onze netwerken over de grenzen heen te werken, om aldus veilige migratie te verzekeren en het ronselen van migranten voor de mensenhandel gedurende hun reis te voorkomen, en op deze zelfde wijze ook hun eventuele terugkeer te begeleiden. Wij zetten ons in om onze collectieve stem te gebruiken, opdat de regeringen zich ertoe zullen verplichten, om een rechtvaardige wetgeving en een rechtvaardig migratiebeleid in te voeren.

**Wij weten**, dat wij alleen door middel van samenwerking en solidariteit, en het weven van een liefdevol netwerk, in staat zullen zijn om de structurele problemen aan te pakken, die de mensenhandel veroorzaken en aanwakkeren. Als leden van de Universele Katholieke Kerk, bevestigen wij de Pastorale Oriënteringen met betrekking tot de mensenhandel, en respecteren wij deze instructies in ons werk. Wij nodigen iedereen uit om zich met ons te verenigen in gebed, om te bidden voor het succes van dit belangrijke werk: de bestrijding van de mensenhandel. Samen bouwen wij aan een toekomst die vol is van profetische hoop, en vormen wij een netwerk van barmhartigheid en genade!

## **De interne prioriteiten van Talitha Kum in de periode 2020-2025**

Gedurende de Bijeenkomst zijn ook de interne prioriteiten omschreven, opdat ons netwerk groeit en zich versterkt, en onze bijdrage wordt vergroot en verdiept aan de strijd tegen de mensenhandel. Talitha Kum concentreert zich in de periode 2020-2025 op de perfectionering van het werk op het net, op communicatie, op hulpmiddelen en op vorming. Wij geven prioriteit aan het opvoedingswerk en aan de preventie, aan de dienstbaarheid aan de slachtoffers, aan de bemiddeling, en aan de groei van het netwerk, met name in Afrika en Azië.

# SECRETARIAAT VAN DE UISG

| <u>Naam</u>                             | <u>Rol</u>                                      | <u>Email</u>                          | <u>Telefoon</u> |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------------------------------|-----------------|
| <b>Sr. Patricia Murray, ibvm</b>        | Algemene Secretaresse                           | <i>segretaria.esecutiva@uisg.org</i>  | 06 684002 36    |
| <b>Rosalia Armillotta</b>               | Assistent van de<br>Algemene Secretaresse       | <i>ufficio.segreteria@uisg.org</i>    | 06 684002 38    |
| <b>Aileen Montojo</b>                   | Financieel Administrateur                       | <i>economato@uisg.org</i>             | 06 684002 12    |
| <b>Patrizia Balzerani</b>               | Assistent<br>Financieel Administrateur          | <i>assistente.economato@uisg.org</i>  | 06 684002 49    |
| <b>Sr. Florence de la Villeon, rscj</b> | Internationaal Coördinator<br>Project Migranten | <i>rete.migranti@uisg.org</i>         | 06 68400.231    |
| <b>Patrizia Morgante</b>                | Eindverantwoordelijke<br>communicatie           | <i>comunicazione@uisg.org</i>         | 06 684002 34    |
| <b>Sr. Thérèse Raad, sdc</b>            | Communicatiebureau<br>(Vrijwilliger)            | <i>comunicazione@uisg.org</i>         | 0668.400.233    |
| <b>Antonietta Rauti</b>                 | Coördinator UISG-Bulletin                       | <i>bollettino@uisg.org</i>            | 06 684002 30    |
| <b>Svetlana Antonova</b>                | Technisch Assistent<br>Algemene Diensten        | <i>assis.tec@uisg.org</i>             | 0668.400.250    |
| <b>Sr. Gabriella Bottani, smc</b>       | Coördinator Talitha Kum                         | <i>coordinator@talithakum.info</i>    | 06 684002 35    |
| <b>Sr. Mayra Cuellar, mb</b>            | Talitha Kum Database                            |                                       |                 |
| <b>Sr. M. Cynthia Reyes, sra</b>        | Coördinator<br>UISG Vorming Program             | <i>formators.programme@uisg.org</i>   | 0668.400.227    |
| <b>Claudia Giampietro</b>               | Coördinator<br>Office for Care and Protection   | <i>formation@uisg.org</i>             | 0668.400.225    |
| <b>Angelo Spadavecchia</b>              | Grants Manager                                  | <i>gm@uisg.org</i>                    |                 |
| <b>Sr. Mary Niluka Perera, sgs</b>      | Catholic Care for Children International        | <i>cccinternationaluisg@gmail.com</i> | 0668.400.225    |
| <b>Canon Law Council</b>                |                                                 | <i>canoniste@uisg.org</i>             |                 |
| <b>Solidarity South Sudan</b>           |                                                 | <i>solidaritysudan@gmail.com</i>      | 06 684002 23    |